

Glas Notranjske

Glasiilo Socialistične zveze delovnega ljudstva občine Cerknica

LETO III.

SEPTEMBER 1964

ŠTEVILKA 9

Od 1. julija so plače 2-5 tisoč din večje

V naši občini je bilo v mesecu avgustu največ razgovorov okrog novih ukrepov Zveznega izvršnega sveta. V gospodarskih organizacijah so ugotovili, v kakšnih pogojih bodo gospodarili v prihodnje. V večini gospodarskih organizacij bodo povečali osebne dohodke s tem, da bodo povečali produktivnost, v nekaterih pa na račun sprostite nekaterih dajatev. Na posvetovanjih so se sporazumeli, da bodo osebne dohodke povečali že od 1. julija naprej. Po izjavah predsednikov DS bo povišanje znašalo od 2.000 do 5.000 din. Posebno so se zavzeli, da bodo o nujnosti, ciljih in posledicah ukrepov ZIS informirali delovne kolektive, da bi spoznali, da ti ukrepi pomenijo krepitev materialne osnove, samoupravljanje in prehajanje na čvrstejšo ekonomsko podlago.

Na posvetovanjih so tudi sklenili, naj o oblikovanju in spremenjanju cen posameznih proizvodov odločajo samoupravni organi v delovnih organizacijah in ne le ozek krog vodilnih ljudi. Prav tako naj družbeno-politične organi-

zacije zajeziijo verižno reakcijo na področju cen, še posebej pa naj se pri tem angažira tržna inšpekcija pri Občinski skupščini. Komisija pri Občinski skupščini je analizirala možnosti povečanja osebnih dohodkov v družbenih

službah. Ugotovila je, da je možno povečati osebne dohodke v teh dejavnostih edinole s sprostitevjo 10% obvezne rezerve, ki se nahaja pri republiki. V ta namen je Občinska skupščina že napravila vlogo na republiške organe, da se obvezna rezerva deblokira.

Na posvetovanju predstavnikov samoupravnih organov družbenih služb, Občinske skupščine in družbeno-političnih organizacij, so sprejeli priporočilo, da naj Občinska skupščina, oziroma posamezni družbeni skladi povečajo sredstva kolektivom družbenih služb v šolstvu za 5.000 din na zaposlenega.

Že pred ukrepi ZIS je Občinska skupščina razpravljala o rebalansu občinskega proračuna, predvsem za potrebe šolstva. S sprostitevjo obvezne rezerve bo možno izboljšati materialni položaj šol-

stva. Poleg teh ukrepov bo potrebno v prihodnje materialni položaj družbenih služb vskladiti z razvojem gospodarstva. Iz primerjave o gibanju osebnih dohodkov v šolstvu in osebnih dohodkov v gospodarstvu je razvidno, da osebni dohodki pedagogov zaostajajo za osebnimi dohodki delavcev z isto izobrazbo v gospodarstvu, čeprav so bili pred dvema leti vsklajeni.

Glede na predvideno povečanje osebnih dohodkov v gospodarstvu in povišanja življenjskih stroškov so na posvetovanju sprejeli priporočilo, naj bi se povečala sredstva ostalih družbenih služb za 3.000 din na zaposlenega.

Družbeno politične organizacije še posebej opozarjajo, da je potrebno takoj urediti višino štipendij (Nadaljevanje na 3. strani)

Poslej redne tiskovne konference

ZAPISEK S PRVE KONFERENCE ZA TISK PRI NAŠI OBČINSKI SKUPŠČINI

V soboto, dne 15. avgusta, so se zbrali na povabilo predsednika občinske skupščine predstavniki svetov pri skupščini, predsedniki upravnih odborov skladov ter člani uredniškega odbora našega lista in nekateri stalni dopisniki. Predsednik Franc Kavčič je v uvodu navedel razloge, zakaj so take konference koristne ter predlagal, da bi se poslej redno sestajali. To bi zlasti koristilo objektivnosti in izčrpnosti obveščanja preko našega lista, obenem pa tudi poostrilo kontrolo nad delom predsednikov svetov ter upravnih odborov skladov. Iz večurne debate bomo izluščili le tiste odgovore, o katerih menimo, da bodo bralce najbolj zanimali.

Vprašanje: Zadnja leta je opaziti upadanje števila občanov na zborih volivcev, nekatere zборе pa je potrebno celo ponovno sklicati. Kaj bi bilo treba ukreniti?

Odgovoril je Franc Tavželj, ki je menil, da so zbori preslabo pripravljani. Tisti, ki zbor vodijo, so dostikrat slabo poučeni o obravnavani tematiki. Mnogo sklepov zborov volivcev se tudi kasneje ne uresniči.

Vprašanje: Kot smo slišali, nekateri odborniki zelo malomarno vršijo svoje dolžnosti, saj ponekod niso dostavili občinski skupščini niti zapisnikov zborov volivcev. Kaj bi kazalo ukreniti?

Odgovoril je tajnik občinske skupščine Boris Svet, ki je poudaril, da je dolžnost odbornika, da sodeluje na zborih volivcev. Sploh pa bo skupščina na eni prihodnjih sej posebej obravnavala dolžnosti odbornikov.

Na vprašanje, kako je v naši občini s pomočjo borcev NOV je Boris Svet odgovoril, da je občinska skupščina namenila letos Zvezi Združenj borcev 14 milijonov din, kar je dvakrat toliko kot lani. Dotacije drugim organizacijam pa so se povečale le za 7%.

Vprašanje: Ponekod učitelji in profesorji negodujejo, da občinska skupščina ne upošteva dovolj njihovih potreb. Kaj menite o tem?

Odgovoril je predsednik sveta za šolstvo Andrej Hrbljan. Predvsem negodovanja prosvetnih delavcev glede osebnih dohodkov niso upravičena, ker so osebni dohodki v naši občini višji kot drugje. Niso pa uravnani z gospodarskimi organizacijami. Res pa je, da so velike težave s stanovanji za učitelje. Vendar predvideva osnutek sedemletnega perspektivnega plana, da se bo položaj bistveno izboljšal.

Vprašanje: Nedavne podražitve so močno prizadele delavca. Kaj bodo morale gospodarske organizacije ukreniti?

Odgovoril je predsednik sveta za družbeni plan in finance Dušan Arko. Gospodarske organizacije v naši občini imajo dovolj sredstev, da bodo izplačevale dodatke. Težave pa bodo pri sredstvih za prosvetne delavce in družbene službe. Končno je Dušan Arko menil, da je 1500 din za kritje povečanih potreb premalo.

Vprašanje: Kaj je KZ Cerknica ukrenila za izboljšanje kmetijstva v Loški dolini, zlasti ker je polletni obračun bivše KZ Loška dolina pokazal izgubo?

Odgovoril je direktor KZ Cerknica Jože Telič. Napovedal je, da bo njihov kolektiv kmalu razpravljaj, kako izboljšati organizacijo kmetijskega dela s posebnim poudarkom, kaj ukreniti v Loški dolini. Kmetijska zadruga ima sedaj 1250 stojišč, primanjkuje pa ji senikov. Kmetje redijo sedaj v kooperaciji 60 glav živine, so pa velike možnosti, da se to število poveča. Predvsem bo treba povečati stalež živine v naši občini.

Živahna razprava na tiskovni konferenci predsednikov svetov pri SoB Cerknica je prvenstveno seznanila dopisnike našega lista s problematiko dela skupščine in njenih svetov

Tekst in foto: Urbas

ni. Zadruga ima sedaj okrog 100 milijonov din, ki bi jih lahko posojala kmetom za nakup kmetijskih strojev. Dogovarja se tudi s Perutninarško farmo v Neverkah o možnostih za sodelovanje. Perutnino bi lahko redili tudi kmetje.

Dosti težav je, ker nima skladišč in mora na primer krompir takoj prodati za vsako ceno, vendar računa, da bodo tudi skladišča kmalu zgradili. Proizvodnja se je v primerjavi z lanskim letom povečala za 34 odstotkov, število delavcev pa je ostalo nespremenjeno.

D. Mazi

Iz dela predkongresne konference občinskega komiteja ZKS CERKNICA

NA OSNOVI POROČILA SEKRETARJA TOV. LEVEC FRANCA JE V RAZPRAVI SODELOVALO VEČ DISKUTANTOV, KATERI SO POUDARILI PREDVSEM SUBJEKTIVNE SLABOSTI DELA ČLANOV ZK V DRUŽBENO EKONOMSKEM RAZVOJU. PRIOBČUJE MO NEKAJ RAZPRAV IZ KONFERENCE.

TROTOVŠEK DUŠAN: BREST Cerknica iz leta v leto povečuje obseg proizvodnje. V letu 1963 je znašal njegov obseg v višini 3 milijarde 900 milijonov. V letu 1964 pa bo znašal 4 milijarde 100 milijonov kljub temu, da so se zmanjšale kapacitete. To se pravi, da bo porast dosežen brez investicijskega vlaganja.

Mnogo primerov je, da produktivnost ne raste enakomerno s pravilniki o nagrajevanju. V kombinatu BREST smo postavili novo politiko, ne tako kot prej, ko so normirci vodili placilno politiko ter formirali osebne dohodke skozi izdelavni čas. Mi gremo tako daleč, da dajemo stimulacijo tudi ljudem, ki delajo v pripravi proizvodnje. Skozi produktivnost, skozi boljšo organizacijo dela je treba najti nadomestila, da bodo osebni dohodki postali večji.

HREN JANEZ: Vemo, da so mladinske organizacije v sedanjem času dejansko na neki mrtvi točki. V prvi vrsti manjka v ZM vodstva. Imamo primere, da so mladinci aktivni, a ko odidejo na odsluženje vojaškega roka izgubijo vsak kontakt z mladinsko organizacijo. Mislim, da bi bilo prav, da bi imela organizacija ZM stalen kontakt s temi mladinskimi aktivisti. Dogaja pa se, da traja zelo dolgo predno se mladinec, ki se je vrnil iz JLA, zopet vključi v aktivno delo ZM.

BAVDEK TONE: Že v referatu je bilo omenjeno, da delitev po delu ne izvajamo v družbenih službah niti dosledno v delovnih organizacijah. Za konkretnega proizvajalca so nekje že določena merila, vendar je nepravilno, če za strokovne službe ni postavljenih konkretnih meril. Lahko

trdimo, da delavci nekje negativno ocenjujejo če dobijo strokovne službe plače od celotne proizvodnje. Na BRESTU so začeli razvijati sistem, da bodo nagrajevali strokovne kadre do neke mere po delu. Verjetno se bo treba vprašati tudi drugje, kako se bo to napravilo. Če bodo strokovnjake nagrajevali po delu, potem bo imel korist od tega tudi neposredni proizvajalec.

LESAR JOŽE: Vprašanje poglabljanja samoupravljanja je bilo povsod postavljeno iz različnih aspektov. Mislim, da mi komunisti do strokovnega kadra ne znamo najti pravilnega odnosa, kako strokovnjake vključiti v proces delavskega samoupravljanja. V pogojih, ko so gospodarske organizacije več ali manj pod ekonomskim pritiskom, je tudi izhodišče, zakaj so se te gospodarske organizacije, ki izvažajo, bolj angažirale pri odkrivanju notranjih rezerv, kot pa tiste, ki se uveljavljajo le na domačem tržišču. V tistih gospodarskih organizacijah, kjer se čuti, da morajo izvažati na zunanje tržišče, je že prišlo do določenih akcij in iz naših ugotovitev lahko ugotovljamo, da je kljub temu, čeprav imamo razvojni sektor, nujna v celoti angažiranost samih delavcev. Naša politika mora biti v tej smeri, da se lotevamo drobnih problemov, ki zavirajo naše rezultate.

Tudi v naši komuni nimamo jasnih pojmov, da se vključujemo v mednarodno delitev dela, kar je perspektivna nujnost. Politiko mednarodne vključitve izvoza in delitve dela preveč prepuščamo nekvalificiranim kadrom. Naša gospodarska organizacija čuti težke ekonomske posledice, ki izvirajo iz naše osnovne strukture, naše organizacijske sposobnosti itd.

KAVČIČ FRANC: Če pogledamo investicije, vidimo, da smo jih do sedaj nekatere izvrševali neplanirano. Nismo imeli pripravljene tehnične dokumentacije in nismo imeli zagotovljenih finančnih sredstev. Z odpiranjem takšnih investicij smo prišli v gospodarske težave. Preden so se investicije odpirale, se niso dale v razpravo širokemu krogu ljudi. Ravno mi komunisti moramo biti bolj dosledni pri načelih, ki smo jih sprejeli. Načela, ki jih sprejmemo na posvetovanju, ne smemo spreminjati, kadar se o

zadevi razpravlja na drugem področju.

V referatu in tudi v diskusiji je bilo omenjeno o 7-letnem programiranju in o programiranju na sploh. Nekateri gospodarske organizacije so o tem že razpravljale na določenem samoupravnem organu, vendar pa kolektivi tega programa ne poznajo. Če pa pogledamo 7-letne plane, vidimo, da so takšni, kot da bi jih napravili zato, da izpolnijo zahtevo, ki jim je bila postavljena. Ti plani ne kažejo tega, kar bo imela gospodarska organizacija v svojem 7-letnem razvoju.

Kako smo organizirali delo

v referatu za poklicno usmerjanje pri zavodu za zaposlovanje delavcev v šolskem letu 1963-64

V mesecu januarju 1964 je bil ustanovljen pri Zavodu za zaposlovanje delavcev v Cerknici samostojen referat za poklicno usmerjanje mladine z namenom, da pomaga šolam pri organizaciji in izvajanju poklicne vzgoje, da posreduje šolam informacije o poklicih in strokovnem izobraževanju, o potrebah in perspektivah gospodarstva. Referat za poklicno usmerjanje mladine pa še vključuje strokovna službo poklicnega svetovanja in spremljanja. Takoj ob začetku je skupaj s komisijo za poklicno usmerjanje sestavil program dela za tekoče šolsko leto.

Prva naloga, ki jo je opravil, je bilo anketiranje otrok vseh osemletk na območju občinske skupščine Cerknica, ki so letos končali obvezno šolanje. Anketa je bila v republiškem merilu in se je nanašala na poklicne želje otrok. Analiza te ankete nam je dala orientacijo o poklicni usmerjenosti naših otrok, obenem pa smo dobili podatke o otrokih, ki so ali vzgojno problematični ali pa kažejo težave pri učenju, o socialno ogroženih in podobno. Takoj po končani analizi smo poslali vsem delovnim organizacijam na našem področju poseben obrazec, ki je vključeval podatke o prostih vajeniških mestih, prostih mestih za priučitev in podatke o štipendijah za srednjo šolo. S tem smo želeli dobiti pregled nad potrebo po kadrih v naših gospodarskih organizacijah. Delo pa se je tu zataknilo. Mnoge gospodarske organizacije so nam na posebni obrazec odgovorile šele na ponovno prošnjo, v nekaterih primerih pa odgovora sploh nismo dobili. Izgleda, da so to jemale le kot odvečno delo, kot dodatno obremenitev, s tem pa so pokazale predvsem nerazumevanje in nepoznavanje svoje vloge pri poklicni vzgoji. Tekoče naloge so onemogočile, da bi se vzpostavilo tesnejše sodelovanje z gospodarskimi organizacijami, da bi se organiziralo koordinirano delo, ker bo le tako naše delo smiselno in uspešno.

Nadaljnji program se je predvsem nanašal na delo z otroki, ki končujejo šolsko obveznost in s tistimi otroki, ki so imeli težave pri učenju ali pa slab učni uspeh.

Kako so otroci spoznavali poklice? V okviru šolskega predmeta družbeno-ekonomske vzgoje so dobili vpogled v široki svet poklicev. Hkrati

smo organizirali predavanja o poklicih lesne in kovinske stroke, ker se je pokazalo največje zanimanje ravno za te poklice. Organizirali smo ogled lesno industrijskega kombinata BREST Cerknica in KOVINOPLASTIRE v Ložu.

Otrok, ki je pred tem, da se odloči za svoj poklic, ima do tega v večini še samostojno izdelano stališče. Zavod za zaposlovanje delavcev je razpisal nagradni natečaj za najboljši pismeni prispevek na temo o izbiri poklica. S tem smo hoteli izvedeti otrokov odnos do bodočega poklica. Najboljši prispevki so bili nagrajeni s knjižnimi nagradami. Izdali smo brošuro »Kje si pridobim izobrazbo«, ki je vključevala seznam srednjih šol v SR Sloveniji, možnosti in pogoje za vpis na posamezne šole. Priključen je bil pregled prostih vajeniških mest in prostih mest za priučitev ter podatke o štipendijah za srednje šole. To brošuro je dobil vsak otrok, ki je končal šolsko obveznost. Tako se je lahko skupaj s starši odločil za ta ali oni poklic, ker je imel širok pregled nad možnostmi nadaljnega izpopolnjevanja.

Delo s starši je potekalo v obliki predavanj, kako pomagati svojemu otroku pri izbiri poklica, ali pa individualno, to je, da so se starši prišli posvetovati na ZZZ, kjer so zvedeli za možnosti za vključitev v poklic, za kateri poklic bi bil njihov otrok najbolj primeren ipd. To smo lahko svetovali na podlagi pregleda otrokovih sposobnosti in nagnjenj.

Ta kratek pregled dela kaže, da je bil program dela prilagojen trenutnim potrebam in da ga bo nujno v bodoče zasnovati s širšega aspekta, ker bo le takrat naše delo doseglo svoj smoter.

HN

Središče Cerknice je prometno v vsakem dnevnem času zelo živahno. Domačim voznikom se v zadnjem času v večjem številu pridružujejo tudi tujci. Posnetek je izpred Delikatese v središču Cerknice

Tekst in foto: Urbas

Kaj so storili v Iverki, da so povečali osebne dohodke?

Proizvodnja v Tovarni ivernih plošč Cerknica se od leta 1962, ko je tovarna praktično začela obratovati, stalno povečuje. Tako je bilo v letu 1962 proizvedenih 1433 m³ ivernih plošč, v letu 1963 že 9629 m³, dočim je za letošnje leto predvidena proizvodnja 11.519 m³ ivernih in azberest plošč, oziroma se predvideva 54,9 % večja proizvodnja kot pa je bila dosežena v letu 1962.

Taki rezultati dela in prizadevanja celotnega kolektiva pa prav gotovo omogočajo občutno povečanje osebnih dohodkov, posebno še, če vemo, da je kolektiv te

tovarna pričela obratovati, se je znašla pred problemom, kako zagotoviti ustrezno zasedbo vseh delovnih mest. Del ljudi ji je odstopila Tovarna pohištva Cerkni-

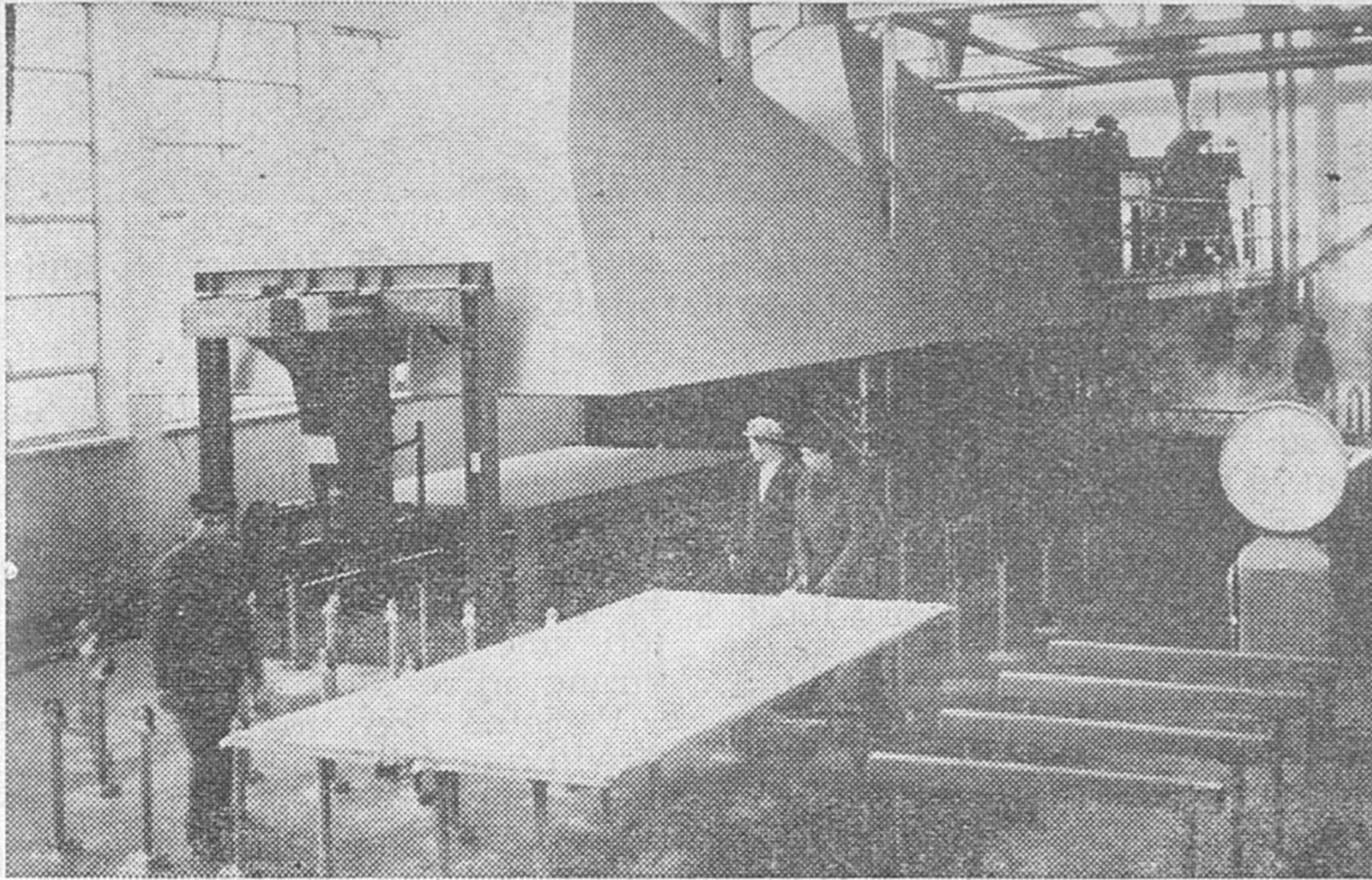
vaseh. S tako politiko je tovarna uspela, da je ustalila delovno silo, kar je nedvomno vplivalo na boljše proizvodne rezultate in istočasno tudi na večje osebne dohodke.

Vsekakor pa bo treba s temi ljudmi, ki so v večini primerov sinovi kmetov, oziroma imajo manjše posestvo, še veliko delati. Sedaj se ti polproletarci v prostem času še vedno ukvarjajo z obdelovanjem posestva, kar ima pogosto za posledico preutrujenost pri delu v tovarni, kar vpliva na

manjšo storilnost in na večje število bolniških dopustov. Pri tem bo moral glavno vlogo odigrati socialistični sektor kmetijske proizvodnje, ki naj bi polagoma začel odkupovati zemljo tudi na oddaljenih področjih.

Skratka treba bo doseči delitev dela med kmetijskimi in industrijskimi proizvajalci, specializirati ljudi na delovnih mestih, pa bo prav gotovo še porasla proizvodnja in vzporedno z njo tudi osebni dohodki zaposlenih.

F. M.

Delo pri hidravlični stiskalnici

proizvodne uspehe dosegel brez vsakršnih investicij in ob neizpremenjenem številu zaposlenih. Če primerjamo te rezultate z ostalimi tovarnami, ki proizvajajo iverne plošče v naši državi, lahko ugotovimo, da naša tovarna maksimalno izkorišča proizvodne kapacitete, saj proizvaja povprečno 4000 m³ plošč več kot ostale tovarne. Ta podatek nam pove, da morajo biti tudi osebni dohodki ob istem ceniku za m³ za ca. 50 % večji kot so v ostalih sorodnih tovarnah.

Višjo produktivnost v letih 1962—1963 je močno ovirala velika fluktuacija delovne sile. Ko je

ca, drugi del pa se je rekrutiral iz vrst sezonskih delavcev. Z ozirom na potrebe se je ljudi sprejemalo v delovno razmerje brez vsakega preverjanja delavčevega značaja, njegovih sposobnosti itd. skratka sprejelo se je tistega, ki se je ponudil. Taka kadrovska politika je pripeljala do tega, da so ljudje po par mesecih dela zapuščali tovarno in odhajali drugam. Tako je v dveh letih iz tovarne odšlo 69 ljudi, kar pomeni, da se je v tem času izmenjala skoraj celotna zasedba na vseh delovnih mestih.

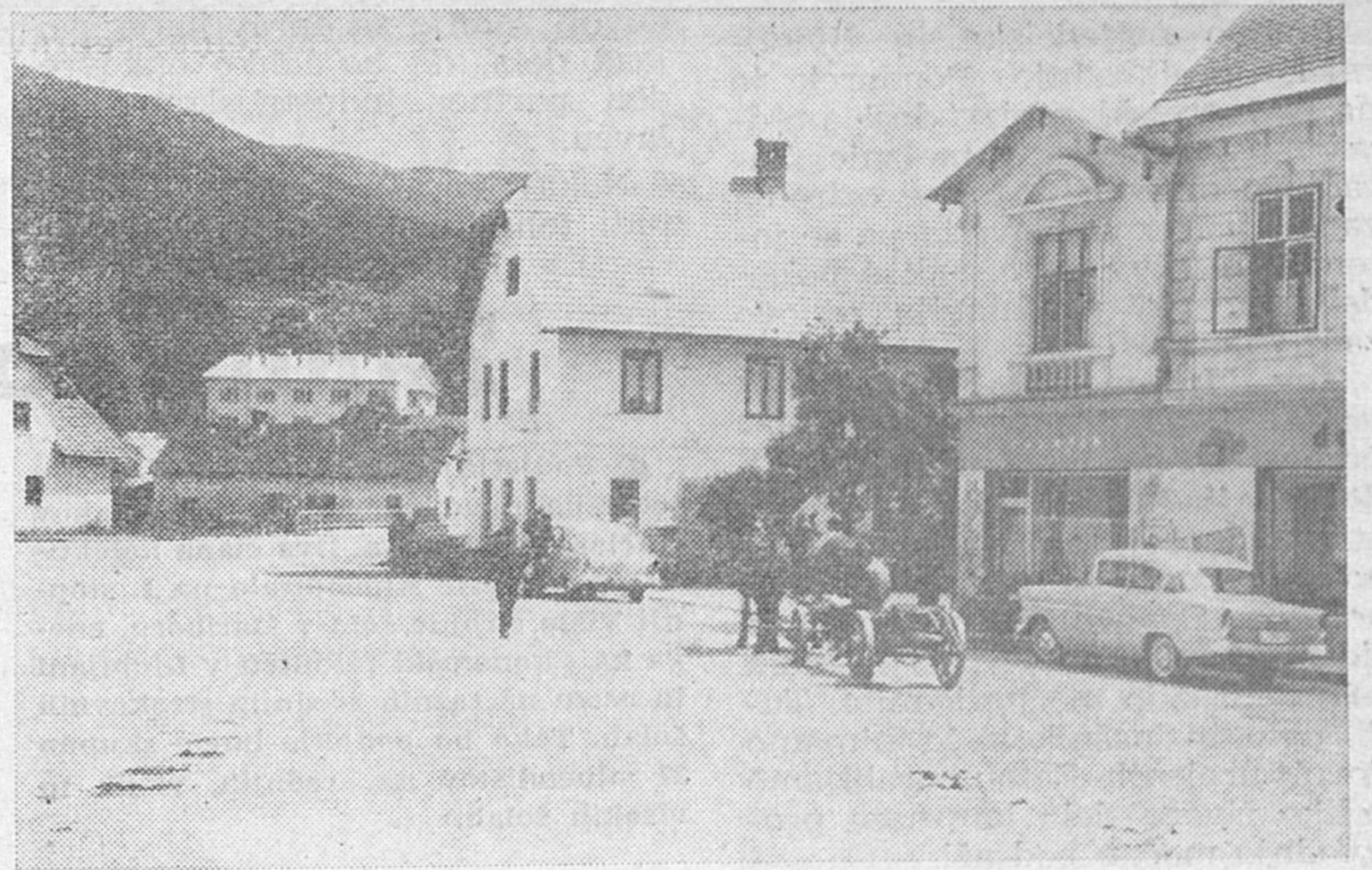
DS tovarne je pri obravnavi te problematike odločil, da se mora prekiniti s tako prakso rekrutiranja delavcev iz oddaljenih krajev in da se mora pričeti iskati delovno silo na področju, ki gravitira v Cerknico. Ker v Cerknici sami ni odvisne delovne sile, posebno še, če vzamemo, da delo v tovarni ni primerno za ženske in mladince izpod 18. let starosti, se je rekrutiranje vršilo po okoliških

Poslovník o delu občinske skupščine

Ker sta s sprejemom nove ustave prenehala veljati zakon o občinskih in okrajnih ljudskih odborih in zakon o njihovih pristojnostih, v katerih je bilo urejeno konstituiranje ljudskih odborov, sprejemanje sklepov ter volitev skupščinskih organov in ostalih podrobnejših določil, je občinska skupščina sprejela na svoji zadnji seji poslovnik o delu občinske skupščine in vseh skupščinskih organov, svetov in komisij. Poslovnik potemtakem rešuje vprašanja dela občinske skupščine od novo izvoljenih

odbornikov, torej od konstituiranja skupščine, volitev in dela njenih organov do izvrševanja sklepov in evidenc za skupščino. Struktura poslovnika pa vsebuje med drugim tudi splošne določbe, verifikacijo mandatov, postopek pri volitvah in imenovanjih, seje skupščine, ločene seje zborov, komisije skupščine, kluba odbornikov, načela javnosti in obveščanja občanov, pravice in dolžnosti odbornikov, podpisovanje in objavljanje predpisov ter izvrševanje sklepov skupščine in nekatere končne določbe.

PRODAJNA ENOTA DROGERIJA-ZELEZNINA

Podjetje ŠKOCJAN je v Cerknici pretekli mesec odprlo v prenovljeni bivši radioelektro delavnici novo prodajno enoto, ki je specializirana drogerija-železnina. Prostori so lepo urejeni in dobro založeni
Tekst in foto: Urbas

Od 1. julija so plače 2-5 tisoč din večje

(Nadaljevanje s 1. strani)

dij tako v delovnih organizacijah kot v občinski skupščini.

Posebno pozornost je potrebno posvetiti tudi vsem, ki so do sedaj prejeli socialne podpore, preživnine in podobno, da ne bo ogrožen njihov realni standard. Ravno tako kot v delovnih organizacijah družbenih služb naj se povečajo prejemki teh od 1. julija naprej v višini 3.000 din.

Na koncu posvetovanja so poudarili, da je potrebno izpopolnjevati sistem delitve dohodka, tako da bo dosledno uveljavljeno načelo plačila po delu. Prav tako naj delovne organizacije nadaljujejo s pripravami za prehod na 42-urni tednik. Le s povečano proizvodnostjo in s spremembami v vseh smereh ekonomske produktivnosti in korenito spremembo investicijske politike bodo delovni kolektivi sposobni še nadalje povečati osebne dohodke.

H. J.

KAKO NAJ ZAŽIVIJO STATUTARNA DOLOČILA

O statutih smo že govorili, pisali in postavljali vprašanja, na katera pa še nismo v celoti uspeli dobiti odgovora od vseh tistih, ki bi morali statutarne določila povezovati s prakso. V mislih imajo predvsem tiste kadre, ki delajo z ljudmi in vodijo proizvodnjo. Če izhajamo iz te osnovne ugotovitve, lahko kaj hitro dobimo odgovor, kako so o statutu poučeni neposredni proizvajalci; vedo sicer o pravicah, ki izhajajo iz zakona o delovnih razmerjih, manj pa o dolžnostih posameznika in kolektivov. Pravic in dolžnosti pa ne moremo ločiti, ker so povezane med seboj.

Vsakdanje delo mora slehernega zaposlenega siliti k temu, da

bo delal in izvrševal naloge, ki so predpisane s statutom. Izvršene naloge bodo prikazale rezultate dela, za izvršeno delo pa sledi nagrada, ki se jo zopet po določilih statuta razdeli vsakomur po vložnem delu. Izvrševanje nalog pa ne sme biti enostransko. Strokovni kadri, kot tudi neposredni proizvajalci, morajo nositi polno odgovornost in skrbeti, da si zagotovijo z aktivnim sodelovanjem reševanje vsakdanje problematike.

Kot je že ugotovljeno, se statut v popolnosti še ne izvaja. Nekateri iščejo vzroke v tem, ker še niso v celoti izdelani pravilniki, ki dopolnjujejo statut in se posamezni strokovni kadri poslu-

žujejo dosedanje prakse. Vendar to ne bi smel biti vzrok, kajti že statut sam daje načinu in sistemu dela dovolj podlage in tudi smernic bodočemu razvoju.

Statut, ki ga je prejel vsak član kolektiva, ne bi smel biti pozabljen, ali založen nekje v predalih, temveč bi moral postati vsakdanji delovni pripomoček slehernega zaposlenega, še posebej pa strokovnih kadrov. S praktično uporabo statutarne določil v vsakdanjem delu, bomo lahko pravočasno odkrivali napake in ne bo prihajalo do problemov, ki so včasih zelo kritični prav zaradi stare prakse dela in neupoštevanja statuta.

Taj

Kaj povedo na kmetijskem obratu Marof

»Naprej!« se je slišal nežen glasek praktikantke izza one strani vrat v pisarni kmetiskega obrata Marof. Povprašali smo jo, če bi lahko govorili z obratovodjem. Takoj ga je predstavila in pogovor je stekel v prijetnem vzdušju. Ker imajo v drugi polovici stavbe kuhinjo in jedilnico za delavce, so nam postregli s hladnim pivom. Prav prilregel se je, saj je bilo sredi vročega popoldneva.

V razgovoru smo povedali, da bi radi nekaj odgovorov za Glas Notranjske. Tov. Petrič, ki je poprej tudi sodeloval pri načrtih za ureditev evidence, se je takoj razhudil. Ja, ja, samo o drugih podjetjih pišete, o kmetijstvu pa nič. Glasa Notranjske tudi zastonj ne maram. Preveč hvalite v njem in to samo nekatere.

Po kratki obrazložitvi, da lahko v Glas Notranjske piše vsakdo in da smo zato prišli, se je pomiril in obljubil, da bo tudi sam v bodoče kaj prispeval. Svoje zapiske bo poslal kar na Občinski odbor SZDL Cerknica do 14. v mesecu za naslednjo številko.

Tako so prišla na vrsto tudi vprašanja, na katere sta odgovarjala obratovodja Franc Mulec in tehnik Janez Markovčič.

Pri kakšnem delu smo vas zmotili?

Pravkar sem prišel iz Cerknice. Bil sem na upravi. Trenutno pa smo se razgovarjali o evidenci in poročilih kot ste že slišali. Poročila morajo biti hitra in točna. Ta nam pomagajo, da hitreje ukrepamo za večjo storilnost pa tudi za večjo ekonomičnost.

Zanima nas s kakšno proizvodnjo se ukvarjate?

Imamo poljedelsko in živinorejsko proizvodnjo. Poudarek je na živinorejski proizvodnji, predvsem v vzreji krav molznic. Zaradi specifičnih pogojev, oziroma zaradi ustreznih površin pa se intenzivno ukvarjamo tudi s poljedelstvom, ki predstavlja osnovo za živinorejo.

Tov. Mulec, poprej ste omenili večjo ekonomičnost. Katera dejavnost bo po dosedanjih izglelih donosnejša?

V živinoreji pričakujemo izboljšavo. Nimamo dovolj obdelane tehnologije. Osnovna krma (seno) je sicer poceni, proizvodnja na nam zelo podražijo močna krmila. Tudi paše in pašnikov še nimamo dovolj urejenih. Zato uporabljamo veliko živega dela kar nam proizvodnjo močno podraži.

Slika v poljedelstvu pa je drugačna. Letos bomo skoraj pri vseh proizvodnih dosegli lepe rezultate, zlasti pri krompirju in žitu. Pri semenskem krompirju smo dosegli 180 stotov na hektar, medtem, ko pri ostalih sortah ponekod preko 200 g/ha. Posajenega krompirja imamo skupaj 90 ha in cenimo, da ga bomo pridelali ca. 2.000.000 kg. Tudi s proizvodnjo žita smo zadovoljni. Posejanih smo imeli 33 ha pšenice sorte Etuile.

Bralce našega lista zanima kakšne bodo cene krompirja, kakšne porodbene odnose imate s kooperanti in kam boste plasirali izdelke?

Cene jedilnega krompirja se bodo gibale med 30 in 35 din za kg. Kooperantov pri obdelovanju za našem obratu nimamo, so pa po drugih obratih. Kakšnih posebnih uspehov na tem področju nismo zabeležili. Težave so pri strojnem obdelovanju na majhnih parcelah.

Pridelke imamo že skoro vse oddane. Največji odjemalci so:

»Prehrana« Ljubljana in »Državne rezerve. Semensko proizvodnjo pa bo vso odkupila »Semena« Ljubljana. S kvalitetnim jedilnim krompirjem pa bomo lahko oskrbeli tudi vse domače potrošnike. Velike težave pa imamo z vskladiščenjem. Na obratu nimamo skladišč, zato krompir vskladiščujemo v zasilnih skladiščih v Grahovem, Begunjah in drugje, kar pa proizvodnjo znatno podražuje.

Ali imate kakšne probleme s kadri in če, kakšni so?

Imamo! V živinorejski proizvodnji se ljudje neradi zaposlujejo, zato jih moramo tudi bolj stimulirati. Tudi na izobraževanje naših ljudi mislimo, vendar to bo mogoče v posezoni, ko bo več časa. Zavedamo se, da mora tudi kmetijski proizvajalec imeti dovolj znanja za opravljanje svojega dela, da bo lahko enkovreden partner industrijskemu delavcu.

Nekaj vprašanj smo namenili tudi tehniku Janezu Markovčiču.

Z vključevanjem mehanizacije in sodobnih metod dela se bo tudi živinorejska proizvodnja pocenila

Med ogledom strojnega parka, katerega vodja je Janez Šparemblek, nam je povedal:

Mehanizacijo uporabljamo povsod. Pri spravilu sena približno 75 %, pri proizvodnji žitaric 100 %, pri pridelavi krompirja do sedaj 80 %, z novim krompirjevim kombajnom pa 100 %. Zelo malo pa pri živinoreji. Skupaj imamo 26 traktorjev, tovorni avto in kombi. Posameznih vrst priključkov za traktorje pa preko 18. Pri tem moram povedati, da je strojna enota, ki ima sedež na Marofu za vse ostale obrate. Omenil sem kombajn za izkop krompirja. Dobil smo ga pred kratkim. Ta stroj dela vse sam: izkoplje, pobira, prebira in sortira ter polni gajbice. Poizkusili smo že delati z njim pa izgleda, da bo zelo dober. Za spravilo žita smo dobili kom-

bajne iz Sabina, ker so tam žetev že poprej pripravili. Z njimi so prišli tudi strojniki, ki so res strokovnjaki svojega dela.

Tov. Markovčič, dovolite nam še eno vprašanje. Zakaj se nekateri kmetje pritožujejo, da arondirane njive stojijo neobdelane?

Verjetno bo ravno obratno. Arondirane njive na našem obratu so prav gotovo boljše obdelane kot so bile poprej. Sicer pa se lahko zgodi, da pri tako obširnem delu kot je arondacija zemljišč ostane tu ali tam neobdelana parcela izven kompleksov.

Zvedeli smo nekaj novic in slišali odgovore. Zahvaljujemo se za pripravljenost in sprejem. Pričakujemo pa, da v bodoče ne bo več številke Glasa Notranjske brez novic iz kmetijstva.

Na

Zanimivosti iz Kovinoplastike

● Podjetje Kovinoplastika Lož bo letos na novo štipendiralo 11 dijakov in članov kolektiva. Dva člana kolektiva bo podjetje štipendiralo na I. stopnji Višje strojne šole v Mariboru, enega na Ekonomski fakulteti v Ljubljani in osem na različnih srednjih strokovnih šolah. Tako bo podjetje imelo skupno 27 štipendistov na srednjih, višjih in visokih šolah.

● Z ozirom na podražitev nekaterih prehranskih artiklov, kurjave in elektrike, je kolektiv Kovinoplastike dvignil osebne dohodke vsakemu članu kolektiva za 3.800 dinarjev mesečno z veljavnostjo od 1. julija dalje.

● Aktiv ZB Kovinoplastike Lož bo organiziral 13. septembra izlet članov ZB. Člani bodo obiskali bolnico »Franjo« v Cerknem in Begunje na Go-

renjskem. Izlet jim bo omogočilo podjetje in sindikalna organizacija.

● Za strokovno izobraževanje članov kolektiva je po predračunu predvideno za leto 1964/65 skupno nad 13 milijonov dinarjev. Sredstva bodo v glavnem porabljena za štipendiste, vajence, oddelek priučevanja orodjarjev, dopisno šolo (zlasti še dopisnice TSS - strojni oddelek) II. in III. letnik, seminar za nove člane organov upravljanja, dopisni tečaj za kontrolorje in mlajše oddelkovodje in podobno. Poleg predvidenih sredstev bo podjetje prispevalo 4,5 milijona dinarjev v medobčinski sklad za finansiranje strokovnega šolstva v okraju.

● Na predlog zborov volilcev delovnih skupnosti po obratih je centralni

delavski svet Kovinoplastika Lož sklenil, da bodo člani, kateri delajo v III. izmeni, prejeli 30 % dodatka na nočno delo. Do sedaj so delavci prejeli 20 % dodatka.

● Na zadnjem zasedanju centralnega DS Kovinoplastika Lož je bilo med drugim sklenjeno, da se obveznice ljudskega posojila za Skopje, katere je vpisalo podjetje, odstopijo v korist gradnje nove bolnice v Ljubljani.

● Podjetje Kovinoplastika Lož bo tudi letos sodelovalo s svojimi izdelki na jesenskem mednarodnem velesejmu v Zagrebu. Velesejem bo od 5. do 20. septembra.

● V mesecu oktobru bo podjetje izdalo prospekt za plastične mase. Začetna naklada bo 5000 kom. in bodo v njem prikazani vsi izdelki, oziroma grupe izdelkov iz plastičnih mas.

● Te dni je odšla zadnja skupina članov kolektiva na letovanje v Selce pri Crikvenici. Tako se bo v času od 10. julija do 9. septembra zvrstilo nad 200 članov kolektiva in svojcev na 10 in 5-dnevno letovanje.

S. B.

»Glas Notranjske«

Izhaja mesečno — Izdaja ga občinski odbor SZDL Cerknica — Urejuje uredniški odbor — Glavni in odgovorni urednik: Dane Mazi — Člani uredništva: Franc Tavželj, Slavko Brglez, Slavko Tornič in Milan Strle — Tehnični urednik: Janko Novak — Korektor: Janez Lavrenčič — Tisk: ČZP »Kočevski tisk« Kočevje — Letna naročnina 240 din — Rokopisov in risb ne vračamo

Tako so še pred nedavnim želi zadrugi in ostali svoje žito. Požete snope je potrebno še posušiti in žito omlatiti na mlatilnici, kar zahteva veliko dela

Malokaterega leta se lahko pohvalimo s tako dobro žetvijo na našem področju kot ravno letos. Lepo, suho in toplo vreme v času dozorevanja je enakomerno pozlatilo polne klase in omogočilo hitro in pravočasno spravilo. Mnogi kmetovalci so si zadovoljno meli roke ob dobrem pridelku in marsikom je bilo žal, da ni zasejal še več pšenice. Tolažijo se z mislijo, da bodo že takoj jeseni lansko napako popravili in zamujeno nadoknadili. Tudi rja, ta stalna spremljevalka žit, ni napravila občutnejše škode, zlasti ne tam, kjer so uporabili dobro, priznано sortno seme. Posebno je vsakega zadovoljila ruska sorta Bezostaja, ki ni samo bolj odporna zoper rjo, marveč je s svojo močno in sorazmerno kratko slamo dala odlične pridelke. Srednje veliki klasi so se šibili pod težo zrn.

Kmetijska zadruga Cerknica je to sorto razmnožila na večjih površinah. Povsod je dosegla prav dober pridelok, pa čeprav ni uporabila popolne agrotehnike. V Begunjah je znašal pridelok 42 q na ha, kar je menda rekord za Notranjsko. Tudi na Uncu je bil pridelok te sorte več kot zadovoljiv (37 q/ha) zlasti če vemo, da Unško polje, zaradi rednega pojava rje, ne ustreza pridelovanju pšenice.

Nekoliko slabša je bila francoska sorta Etoile de Choisy (Etuál), ki je sicer sedaj v Sloveniji najbolj razširjena. Odlikuje jo dobra rodnost in dobra kvaliteta moke.

Izredno se je obnesla že poznana avstrijska visokorodna sorta Hellcorn. Odkar se je pred leti začela širiti pri nas, je verjetno letos dosegla najboljše rezultate. Velika količina slame ji

REKORDNA ŽETEV

daje še večjo vrednost. Dobro letošnja žetev ne smemo pripisovati samo ugodnim vremenskim pogojem. Temelj uspeha je prav gotovo v ustrezni sorti, dobro pripravljeni zemlji, pravočasni setvi (konec septembra, začetek oktobra) in kasnejši pravilni oskrbi, posebno pa večkratnemu dognojevanju z dušičnatimi gnojili, na katere visokorodne sorte pšenice ugodno reagirajo, ne da bi polegle.

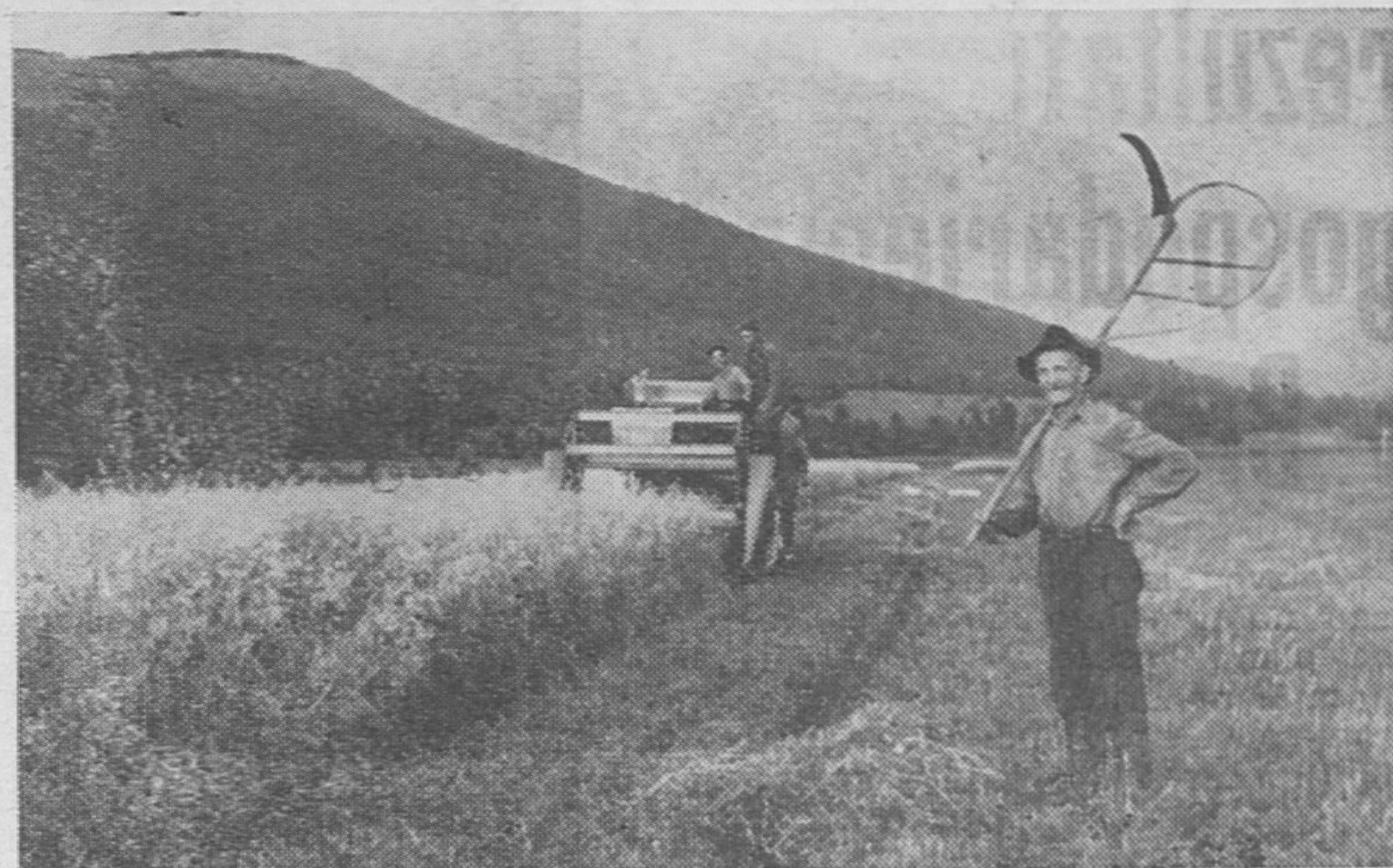
Pomemben je tudi sklop (gostota) rastlin na enoto površine. Za dobre pridelke mora ta znašati preko 500 rastlin na m², kar dosežemo le z izpolnitvijo gornjih pogojev in večjo količino posejanega semena — celo do 300 kg na ha. Če hočemo torej ponoviti in celo preseči letošnje rezultate, tedaj bomo morali spremeniti, v večini primerov, tudi dosedanja način dela ali z drugimi besedami; ravnati se bo treba po sodobnih načelih pridelovanja pšenice.

K popolnemu uspehu sodi vsekakor tudi hitro in ekonomično spravilo žita. Ročna ali vprežna žetev, sušenje snopov v kupih ali kozolcih in mlatev z mlatilnico je pravzaprav že zastarel, silno zamuden in konec koncev tudi drag način spravljanja. Kombajni za žito, s kakršnimi so letos želi zadruga polja in še marsikateremu drugemu, odpravljajo ogromno truda in obilico nevšečnosti, ki spremljajo ročno žetev.

Pri do kraja dozorelem žitu odpade celo naknadno sušenje zrnja, ki je sicer pogostokrat potrebno pri žetvi s kombajni. Menda se je vsakdo od kmetovalcev, ki jim je kombajn požel žito,

cev in jih tako razbremenili pri naporni in zamudni mlačvi.

Čeprav Notranjska ni žitorodno področje, je prav letošnja, lahko rečemo, rekordna žetev dokazala, da s pravilno "biro sor-

Zadovoljen nasmeh na licu pridelovalca zgovorno potrjuje o dobrem pridelku in uspešni zamenjavi dela. Polne vreče zrnja in snope slame je treba samo še naložiti na voz in žetev je končana

na lastne oči prepričal o vsestranski uporabnosti takšnega stroja. Računamo, da bodo že prihodnje leto žitni kombajni želi večjemu številu prideloval-

te in uporabo priznanega semena, ob količkah ugodnih vremenskih pogojev dosežemo, celo v jugoslovanskem merilu, prav dobre pridelke. -CO

ALI SE BODO IZPOLNILE VSE ŽELJE

Zavod za zaposlovanje delavcev vsako leto organizira različne ankete med učenci zadnjih letnikov osemletke, zlasti tiste, ki končujejo svojo šolsko obveznost. Pri tem skuša s svojimi strokovnjaki svetovati pri težkih odločitvah. Želje so zelo različne. Nekaterim izbira poklica ne dela težav. Drugi pa se težko odločijo ali pa nimajo za to potrebnih pogojev.

Ljudje, ki delajo v poklicnih svetovalnicah, imajo nedvomno zelo težko delo. Pomagajo si na različne načine. Poleg raznih anket med učenci iščejo tudi prosta mesta v podjetjih. Z nalogami, ki jih učenci pišejo v šolah, pa si pomagajo, da lahko njim ali staršem bolje svetujejo.

Poglejmo, kako učenci sami mislijo in kako opisujejo poklic.

Na

POKLIC

Z veseljem smo vsako leto pričakovali konec šolskega leta. Pred nami so bile počitnice — prostost in nič drugega, seveda, če ni koga žulila kakšna nezadostna ocena. Letos pa ni tako. Za nami se bodo zaprla šolska vrata osemletke, »odprlo« pa se bo vprašanje — kam sedaj?

Tako pride tisti čas, ko se mora mladi človek odločiti za svoj poklic. Največkrat gre za tistim poklicem, ki mu je najlažje dosegljiv, ker ga v največ primerih žene geslo: »Čim prej do kruha.« Drugi si izbere poklic po želji staršev ali znancev, kateri mu nudijo tudi sredstva za dosego cilja. Najlažja odločitev pa je za tistega, ki nosi v sebi nagnjenje do tega ali onega poklica. Taki po navadi tudi najbolj ljubijo svoj poklic, ko pridejo do njega. Zgodi pa se, da ima prav tak človek najmanj možnosti uresničiti svoj sen — posebno, če je zanj potreben dolg študij — a sredstev ni. Taki se mnogokrat zatečejo najprej k poklicu, ki jim hitro nudi kruh, na to pa nadaljujejo pot naprej.

Vsak izmed nas bo moral nekaj postati. Na svetu je ogromno poklicev, naš domači kraj pa jih nudi le malo, zato bo marsikaterega pot zanesla v svet.

Katarina Skuk

MAJHNE SO TE STVARI

MEDOBCINSKO SODELOVANJE. Ko je naša občinska turistična zveza postavljala tablo ob glavni cesti pri Planini s slikami naših naravnih lepote, bi morali spodaj še pripisati, do kje sega koprski okraj in z njim tudi nemogoča cesta. Morda ne bi potem mnogi turisti že pri gradu obupali in se obrnili.

TRESLA SE JE GORA, RODILA SE NI NITI MIŠ. Po hudournikih besed, kako bomo reorganizirali naše knjižničarstvo ter s potujočimi knjižnicami omogočili občanom, da bodo brali tudi kaj drugega kot Slovenske večernice, je tik pred dejanji vse potihnilo. Občani še naprej bero Večernice (ker drugega nimajo), mi pa čakamo novih konferenc.

Močni žitni kombajni žanjejo pšenico sorte Berostoja v Begunjah. Povprečen pridelok s 7 ha velike parcele je prinašal 42 q na ha, kar je verjetno največji donos pšenice na Notranjskem

BREST CERKNICA

IZ KOLEKTIVA ZA KOLEKTIV

Ugodni rezultati gospodarjenja v Brestu

Proizvodnja je po fizičnem obsegu napram letnemu družbenemu planu dosežena s 51%. Napram I. polletju 1963 se je v letošnjem enakem obdobju povečal fizični obseg proizvodnje kar za 17%. Probleme v proizvodnji je imel kombinat predvsem zaradi pomanjkanja nekaterih reprodukcijskih materialov, nekaterih transportnih sredstev in nepravilnih dobav površinskih materialov iz uvoza.

Prodaja je bila napram letnemu planu dosežena ob polletju s 43%, medtem ko je izvršitev prvega polletja lanskega leta presežena za 16%. Za izdelke kombinata je bila tako na domačem kot na zunanjem trgu letos izredna konjunktura, ki je absorbirala vso proizvodnjo že s predhodnimi pogodbami.

Nasproti lanskemu polletju je povečal v letošnjem polletju kom-

Tako se začne proizvodnja ivernih plošč. Stroj neprekinjeno požira surovino, ki smo jo včasih uporabljali za kurjavo, danes pa iz nje pridobivamo najkvalitetnejše ivernate plošče

izvoženih izdelkov. Izvoz so sestavljale v letošnjem letu predvsem sledeče grupe izdelkov: pisalne mize, šivalno pohištvo, garderobne omare, glasbene omarice,

za 37%. Taki pozitivni odnosi med temi tremi elementi so nastali zaradi boljšega izkoriščanja materiala, povečanja cen za izvoz in oprostitve obveznosti do plačila zveznega in medfaznega prometnega davka na rezan les.

Uspešni rezultati poslovanja v I. polletju so imeli odraz tudi na povečanju osebnih dohodkov, ki so se od povprečnih osebnih dohodkov lanskega polletja, ko so znašali na zaposlenega 25.700 din dvignili letošnje polletje na povprečje 34.400 din, kar pomeni, da

so se osebni dohodki na zaposlenega povečali za 34%. Skladno z rezultati I. polletja 1964 je v tem obdobju porasel napram istemu lanskemu obdobju čisti dohodek za 49%.

Iz primerjav z lanskim polletjem se kažejo uspehi poslovanja kombinata BREST v vseh ekonomskih pokazateljih. Tako je na primer storilnost dela na zaposlenega porasla za 11%, ekonomičnost proizvodnje za 2% in rentabilnost poslovanja za 27%.

-dm

Ob izvršenem periodičnem obračunu za I. polletje 1964 smo lahko ugotovili, da je kombinat BREST dosegel ugodne rezultate, ki nudijo možnosti na skorajšnje prehajanje poslovnih enot na skrajšani delovni teden. Najbolje je, da si dosežene rezultate ogledamo v krajšem sestavku malo pobliže.

binat BREST izvoz za 19%, letni plan izvoza pa je ob polletju dosežen s 50%. Skupaj je bilo do polletja izvoženega za 994.000 dolarjev blaga. Na tržišča s čvrsto valuto je bilo prodanih 94% vseh

fotelji, posteljne končnice in rezan les..

V primerjavi z lanskim polletjem se je v letošnjem polletju povečal celotni dohodek za 18%, poslovniki stroški za 12% in dohodek

Kako je s pravilniki in poslovniki

Tovarniški komite ZK je v svoji analizi okrog izvajanja statuta, enako so tudi politične organizacije v poslovnih enotah, načeli važno vprašanje, kaj je vendar s pravilniki in poslovniki, ki jih predvideva statut.

Skupaj gre za 8 pravilnikov kombinata ter 2 pravilnika in 2 poslovnik za vsako poslovno enoto.

Do 15. avgusta sta od pravilnikov kombinata dogotovljena in sprejeta dva pravilnika.

15. avgusta so v pripravi 4 pravilniki in 1 poslovnik in sicer:

pravilnik o nagrajevanju za tehnične izboljšave;

poslovnik o delu organov upravljanja;

pravilnik o organizaciji in poslovanju skupnih služb;

poslovnik o notranji organizaciji in poslovanju poslovne enote;

pravilnik o izobraževanju.

Kot zelo važna pravilnika sta vsekakor: pravilnik o urejanju pravic, dolžnosti in odgovornosti članov delovnega kolektiva in pravilnik o varnostni službi. Vendar še nista v pripravi, ker bo izšel nov zakon, ki bo uredil ta vprašanja. Bolje je, da čas uporabimo za to, da ugotovimo, kaj vse bi morali v kombinatu v ta dva pravilnika napisati, da bi potem res bila odraz dejanskih potreb in taka, da bodo članom kolektiva v celoti služili. Do tedaj pa uporabljamo obstoječe.

V razpravah o statutu in njegovi izvedbi pa smo često slišali, da še statut mnogi slabo poznajo. Iz tega sledi dvojna naloga: proučimo dobro statut, da bomo lahko kritičnejši do napovedanih pravilnikov in druga, da pospešimo izdelavo istih.

-tt

Zakaj je v zadnjem času nastal problem vskladiščenja v Tovarni pohištva Cerknica in kako se ta problem rešuje?

Kakor vsako leto je tudi letos v mesecu juniju in juliju prodaja pohištva zmanjšana, kar se razume kot delna stagnacija v tako imenovani mrtvi sezoni.

Tako je tudi v Tovarni pohištva Cerknica začasno nastal problem kam vskladiščiti blago, ki prihaja iz proizvodnje z ozirom na premajhno kapaciteto obstoječega skladiščnega prostora.

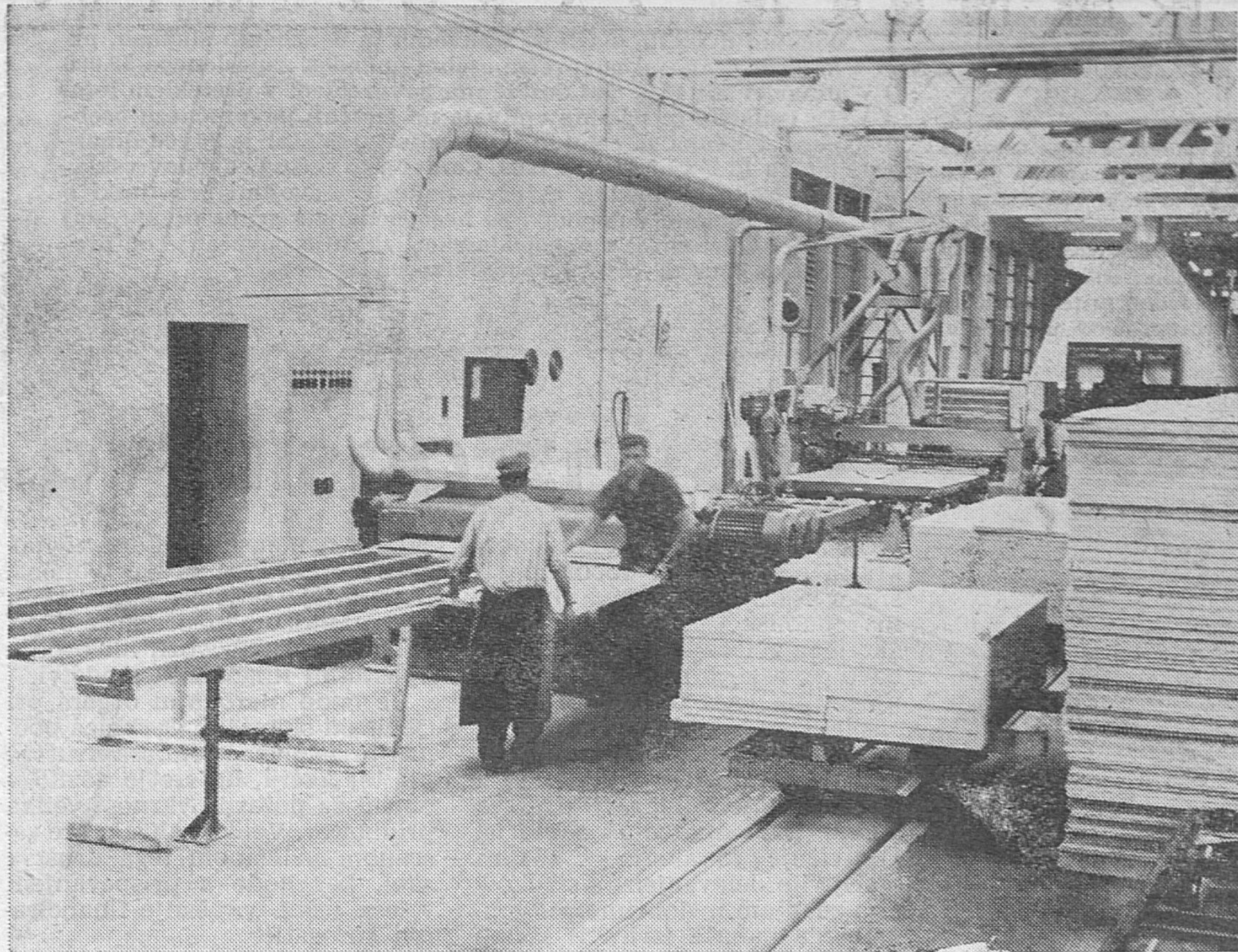
Razumljivo je, da smo takoj storili potrebne ukrepe in vključili v reševanje tega problema tudi naše odjemalce, ki so v glavnem z razumevanjem sodelovali, vendar tudi trgovska mreža nima ustreznih skladišč, torej ni sposobna držati nekkih zalog za tržišča. Pri tem je v glavnem mišljeno domače tržišče.

Z izvozom sedaj nismo imeli nekkih problemov, ker se je vse proizvedeno blago takoj odpremljalo v luke in naprej kupcem.

Ker naše tovarne proizvajajo le velike serije, bo kljub naporom prodajne službe vedno nastajal problem skladiščnega prostora. Tržišče namreč zahteva kontinuirane dobave določenega asortimana tako, da zaloge pač morajo nekje biti. Škoda bi namreč bilo zanemariti dobave za domače tržišče. Vsekakor bo v najkrajšem času treba poiskati način in seveda tudi sredstva za povečanje obstoječih ali izgradnjo novih skladiščnih kapacitet.

-tuf-

Zaključna faza proizvodnje ivernih plošč, kjer se plošče razrežejo na ustrezne dimenzije

Kaj pravijo proizvajalci o skrajšanem delovnem času

V prvih dneh avgusta smo po poročilih kadrovske komisije centralnega delavskega sveta izvedli v vseh poslovnih enotah anketo o skrajšanem delovnem času. To je ena izmed akcij, ki je napravljena poleg vseh dosedanjih s ciljem, da se člani kolektiva izrečejo o možnostih in pogojih prehoda in vidijo ponovno, kaj

vse vpliva, da znižanje tudi dosežemo.

V vseh enotah so, kot je videti iz odgovorov, člani kolektiva odgovarjali na vprašanja resno, saj vedo, da je možno preiti na skrajšanje delovnega časa res ob naporu in sodelovanju vseh.

Naj navedem samo nekaj odgovorov iz dveh poslovnih enot v odstotkih:

Tovarna pohištva:
Cerknica Martinjak

10. Za prehod na 42-urni tednik bi morali zvišati delovno storilnost za 15%. Ali je tašen dvig na tvojem delovnem mestu —

a) je mogoč	74.49	61.38
b) ni mogoč	25.51	38.62

11. Če je mogoče, kaj bi morali storiti —

a) izboljšati organizacijo dela	30.27	24.83
b) zvišati disciplino pri delu	11.56	11.72
c) izboljšati sistem nagrajevanja	29.59	33.10
d) omogočiti delavcem sodelovanje pri organizaciji dela	8.84	2.76
e) storilnosti ni mogoče dvigniti	19.73	22.59

17. Delavci iz našega kombinata zelo pogosto izostajajo z dela. Ali misliš, da se to da zmanjšati —

a) da se zmanjšati	76.19	80
b) ne da se zmanjšati	23.81	20

O obliki skrajšanja sta te dve poslovni enoti, za katere smo odgovore prejeli, pravočasno odgovorili —

a) skrajšanje delovnega časa za 1 uro	3.74	2.76
b) prosta sobota	95.92	97.24
c) sem proti skrajšanju delovnega časa	0.34	—

Vsi odgovori pričajo, da je možno povečati obseg proizvodnje v zmanjšanem času, nakazujejo kje in kako je treba ukrepati. Ali bomo šli mimo ugotovitev ankete? Nikakor ne, posebno ne, ker je

najzanesljivejši barometer razpoloženje kolektiva. Na vsako vprašanje je bil odgovor — moramo najti rešitev, vse storiti, da bo cilj dosežen.

-tt

Kako je z družbeno prehrano v Brestu

Zadnje povišanje cen nekaterih prehrabnih artiklov, je znatno vplivalo tudi na nekatere spremembe v obratih družbene prehrane BRESTA.

V obratu prehrane Cerknica se hranijo predvsem delavci iz tovarne pohištva, SGP Gradišča in nekoliko tudi iz ostalih podjetij in ustanov.

V času pred podražitvijo se je pripravljalo povprečno 739 obrokov na dan. (420 malic, 210 kosil in 109 večerij). Glede na to, da je ta obrat že pred tem sklepom imel znatno izgubo, je bilo sklenjeno, da se cena hrane zviša povprečno za 1500 din mesečno na abonenta. Za domače abonente je cena zvišana od 210 na 360 din, za ostale pa od 380 na 460 dinarjev.

Enak ukrep je bil povzet tudi v menzi Martinjak in Stari trg, vendar s to razliko, da je v Starem trgu DS sklenil, da kvaliteta hrane ostane ista, kar pa v Cerknici ni bilo mogoče. Ravno to je povzročilo zmanjšanje abonentov za 3%. Hrano so odpovedali predvsem domačini, ki niso odvisni izključno od uslug menze.

Na osnovi razprave z ostalimi abonentmi, se je ugotovilo, da se ne pritožujejo na zvišanje cen, temveč na kvaliteto hrane in enoličnost.

Potrebno bi torej bilo, da vodstvo menze prouči možnost izboljšanja kvalitete hrane in izkoristi notranje rezerve, ki še obstojijo.

Bošt

Člani kolektiva!
Dopisujte
v »Glas Notranjske«

Delavska restavracija v novih pogojih organizacije

Centralizirano upravljanje Delavske restavracije kombinata je pokazalo, da ta način več ne odgovarja. Poslovne enote pri katerih so enote te restavracije nahajajo so bile nezainteresirane, morda pa so celo vplivale na to dejavnost s tendenco neekonomičnega poslovanja. Statut kombinata govori v 34. členu o tem, kako naj poslovne enote vplivajo na delo enot delavske restavracije. Razprave, ki so se pred 1. avgustom vodile, tako v upravnem odboru podjetja, centralnem delavskem svetu, upravnem odboru DUR in na delavskih svetih poslovnih enot so pokazale, da poslovne enote še niso delale po teh načelih, ker jim organizacija Delavske restavracije to ni dopuščala, niti niso imeli ekonomskega interesa, saj se je ekonomičnost itak reševala centralno.

Sklenjeno je bilo, da se dejavnost Delavske restavracije decentralizira in da vsaka poslovna enota sprejema v svojo odgovornost gospodarjenje enote — restavracije, ki se nahaja pri njej. Določene so enote prodajne cene obrokov. Kolikor se stroški prehrane povečajo zaradi povečanja obrokov ali se povečuje kalorična vrednost hrane, mora dati soglasje poslovna enota. Potem poslovna enota odloča, ali gre to v breme poslovnega uspeha, ali se poveča cena obroka. Ob eventualnem povečanju cen je jasno, da bodo njeni samoupravni organi tisti, ki bodo odločali o cenah in vsem, kar je v zvezi s tem.

Organizacijsko delavska restavracija centralno še predstavlja samostojno poslovno enoto z upravnim odborom, vendar je le servis enot v nabavi in vodenju knjigovodstva, medtem ko proizvodne poslovne enote obravnavajo samostojno tako delavce kot ostale režijske stroške. Upravni odbor Delavske restavracije pa odloča kot koordinacijski organ o pristojnostih, ki so določena s statutom kombinata.

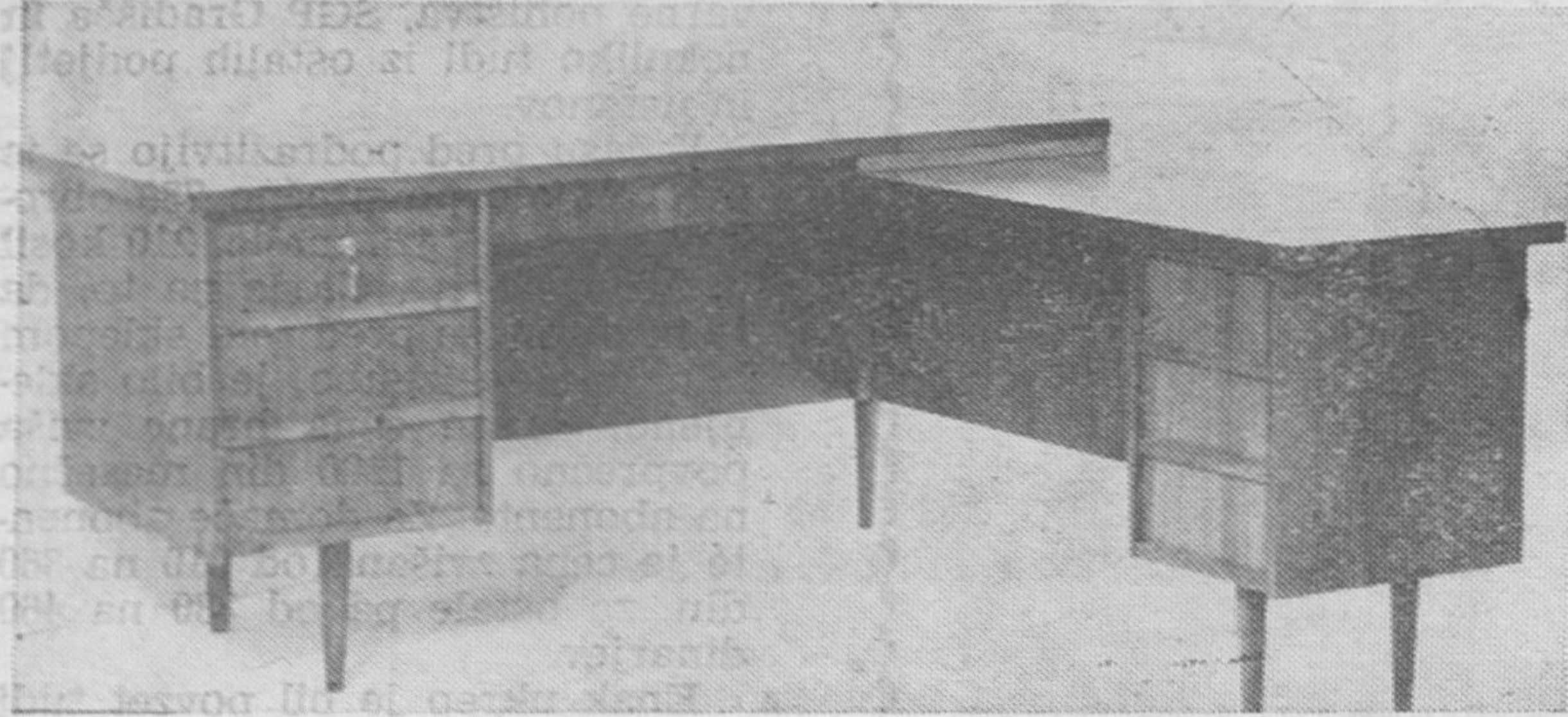
-tt

Kvaliteta naših izdelkov in njihov plama na zunanjem tržišču

Znano je, da je »Brest« usmerjen z glavnino svojih izdelkov — predvsem finalnih na zunanja tržišča. Pretežni del izdelkov se plasira na ameriški in zahodnoevropski trg, kjer se podjetje srečuje z vsak dan močnejšo konkurenco, predvsem s proizvodnjo lastne dežele. Če obravnavamo vključevanje »Bresta« v taki situaciji v mednarodno delitev dela, potem nam je jasno, kakšno vlogo igra pri tem kvaliteta proizvodov.

Ce hočemo obdelati pojem kvalitete finalnega izdelka je jasno, da ta ni odvisna samo od končnega oddelka tovarne, pač pa se kvaliteta izdelka ustvarja od skladišča surovin naprej. Zato je zelo važno, da znamo za posamezni proizvod izbrati pravilni les, plošče, furnir, lak itd. Vendar pa to še ni vse. Nujno je namreč, da se posameznim delovnim operacijam posveča zelo velika pozornost v točnosti, preciznosti in čistoči, kajti največkrat je možno ugotoviti, da našim izdelkom primanjkuje samo zaključnega finiša. Pri tej problematiki morajo odigrati svojo nalogo predvsem kontrolna služba in pa odgovorni instruktorski in tehnični kader. Vendar pa kljub določenim pomanjkljivostim lahko ugotovimo,

Pisalna miza 4142/L, ki se je čedalje bolj uveljavila v USA

da so si ti naši izdelki že dokaj dobro utrlji pot na zunanja tržišča. To potrjuje predvsem dejstvo, da so kapacitete obeh finalnih tovarn praktično razprodane že za obdobje, ki prekoračuje leto 1964.

Vsekakor pa se z dosedanjimi uspehi nikakor ne smemo zadovoljiti, predvsem, če upoštevamo, da se modeli in oblike pohištva stalno menjavajo, da se konstrukcije, predvsem z ozirom na nove dosežke v tehnologiji in pohištvenem okovju stalno menjava, kar narekuje nalogo intenzivnega obdelovanja zunanjega trga. Ta naloga pa zahteva izdelavo novih modelov, vzorcev, kajti to je osnova za kasnejše aranžmaje.

-jam-

Junij — mesec visokih prejemkov

V zadnjem mesecu prvega polletja so se osebni dohodki občutno dvignili, zlasti še v zavodih in družbenih službah, pri katerih je znašal povprečni osebni dohodek zaposlenega 58.000 dinarjev ali 46 % nad doseženim povprečjem v preteklem letu. Ta izplačila so ugodno vplivala na izračun povprečnega osebnega dohodka za celotno prvo polletje; znašal je 36.200 dinarjev ali 13 % več od leta 1963. Čeravno je večina zavodov vskladila osebne dohodke za prvo polletje s svojimi pravilniki o delitvi osebnih dohodkov, pa negospodarska grupa organizacij še vedno zaostaja za gospodarsko; izkazuje povečanje od preteklega leta za 11 %, gospodarstvo pa za 16 %.

UsD

Vesti iz gasilstva

Gasilsko društvo Unec, večkratni reprezentant občinske gasilske zveze Cerknica za okrajno in republiško tekmovanje, je v akciji za zbiranje sredstev za nabavo gasilskega avtomobila srednjega tipa TAM 2000. Okrajni gasilski sklad bo prispeval sredstva za nabavo šasijske, z zbranimi fin. sredstvi bo društvo financiralo karoseriranje. Čeprav društvo deluje na območju sektorja, opravičuje to akcijo s svojim marljivim delovanjem, s strokovnim znanjem in dobrim orodjem, katerega nabava izvira iz lastne iniciative. Jasno je, da mora enota, ki sodeluje na tekmovanjih večjega merila, imeti tudi ustrezno in zanesljivo orodje. Omenil je tudi to, da so finančna sredstva pri Okrajnem gasilskem

skladu namenska, katere ni mogoče koristiti za druge namene. Dodeljujejo se le onim gasilskim organizacijam, ki sodelujejo pri nabavi gasilskih vozil ali orodja z lastnimi finančnimi sredstvi.

Ce bodo merodajni organi pri Občinski skupščini Cerknica podprli prizadevnost odbora društva pri tej akciji, bo tretje vozilo v občini za požarno varnost velika pridobitev. Velika zahvala gre vaščanom in članom tega društva zato, ker bodo s prispevanjem v lesu rešili vprašanje financiranja karoserije.

Omenjeno vozilo je tipizirani KOMBINIRANI GASILSKI VOZ — TAM 2000. Grajen je tudi za potrebe prevoza ljudi v zdravstveno ustanovo. Namenjen je predvsem za gasilske enote na sektorjih. Vozilo sprejme 8 gasilcev, gasilsko motoriko s pripadajočim orodjem, zaščitno in reševalno opremo. Opremljen je z Diesel motorjem in doseže hitrost 80—90 km/h. Poraba goriva je minimalna.

Odboru društva za izvedbo te akcije želimo, da čim prej in uspešno realizira svoj načrt, ki je bil sprejet na lanskem občnem zboru društva.

D. L.

Prvi iz serije za standard

Novi 16-stanovanjski blok Kombinata BREST iz Cerknice je dograjen in je prvi iz serije 16-stanovanjskih blokov, ki jih bo BREST zgradil za svoje člane kolektiva v prihodnjih obdobjih. Lahko trdimo, da se novi blok lepo vključuje v monumentalno okolje Bresta, ki je z njim še pridobil na lepšem videzu in zaokroženosti okolja. Prvi ključi bodo stanovalcem predani že v začetku meseca septembra.

Tekst in foto: URBAS

LETOVANJE V SELCAH

Ze v prejšnji številki smo poročali, da je TP »Škocjan« tudi letos organiziral letovanje v Selcah.

Tokrat smo obiskali po vrsti 5. skupino, katera v tem domu koristi dopust ter vprašali tov. Matičiča Franca, ki to zadevo vodi, kako gre:

— zaenkrat je vse v redu; to lahko rečem, kar vidim sam in mi to povedo tudi posamezniki, tem pa čas dopusta tako hitro poteče.

V začetku je bilo malo težko zaradi nabave živil, toda tudi to se je sedaj že uredilo in upam, da so koristniki s hrano zado-

voljni. Naš cilj je, da slehernega kar najbolj zadovoljimo, da bo lahko ohranil letošnje letovanje v lepem spominu. Tudi ostali so se pohvalili. V začetku se moramo paziti, da nas sonce ne opeče, sicer pa je prav prijetno in upamo, da bo to ostalo do konca, ko prideta še 6. in 7. skupina.

Najmlajši so zadovoljni, ko vidijo velike ladje, raznovrstne mo-

torne čolne, pa smučarja na vodi so tudi že z veseljem opazovali. Mamice jim morajo vse podrobno obrazložiti, kaj je to in ono.

— Sandi Drole je med drugim še pripomnil, da je v vodi še posebno lepo (to dokazuje tudi slika), saj ga mora mamica večkrat poklicati, predno jo uboga in le za kratek čas pride iz vode.

Tokrat se moram pošteno okopati, saj septembra meseca grem že v šolo in bo tudi tam po svoje lepo.

Iz splošnega je bilo torej ugotoviti, da je zares vse v najlepšem redu, saj je tudi vreme prav za take, ki so prišli le za kratek čas k morju.

Nekdo se je vprašal, zakaj tako malo koristijo dopust člani kolektiva, ki je letovanje organiziralo.

To se še marsikdo vprašuje, vendar bo treba vprašanje razčistiti, ne pustiti nerešenega, kajti pojavi se zopet vprašanje, če se potem splača tako letovanje še organizirati.

Upamo pa, da bodo taki, ki so že pretekla leta ali letos koristili dopust na morju, le dokazali, da je prijetno na takem letovanju in je zdravju prav koristno.

Morebiti bo kdo rekel, da ne sme na morje, zato naj dopust prihrani za zimske mesece in se odpravi v planine, saj so tudi te lepe in prijetne.

Ker je cena letovanju res nizka, pričakujemo v prihodnjem le-

Predvojaška vzgoja v naši občini

Za hip je nastala tišina, po drogu se je ponosno dvigala zastava. Mladinski odred — 60 mladih fantov iz predvojaške vzgoje je vršil pozdrav. Čeprav prvič v uniformi z orožjem v roki, je bil pozdrav čvrst, poln energije in mladostnega poleta.

Komandirjem je na obrazu sijalo zadovoljstvo, pred njimi je bil stroj znanja željnih fantov, raznih poklicev iz vseh krajev naše občine.

Prihodnje jutro so že odšli na poligon — mesto za izvedbo učnega programa. Pod vodstvom svojih komandirjev so se vadili in urili raznih vojaških veščin. Začetek ni bil lahek, malce težko je bilo pravilno prijeti za puško, razstaviti zatvarač, zapomniti si dolžnosti stražarja, izkopati pravilen zaklon; to pač ne doživljaš vsak dan. Sledeči dan je bilo po programu zopet nekaj novega, zanimivejšega, s tem pa tudi boljši uspeh.

Tudi komandant je bil zadovoljen. »Kar tako naprej, tovariši komandirji«, je dejal.

Mladinci so se popolnoma vživeli, srečali so se z interesantnimi nalogami, osmatranjem, nočnim izvidanjem, napadom, obrambo in slično. Posebno so se vživeli v situacijo pri taktičnih vajah z maneversko municijo. Domov pa jih je spremljala borbeno pesem.

Mladinci prvega letnika so dobro izvršili tudi zadnjo nalogo — šolsko »bojevo gađanje«. Tudi to krat so pokazali, da so štirinajstdnevno logorovanje koristno porabili.

Toda poleg vojaško-strokovnih predavanj so mladinci pestro spremljali predavanja komisarija in predstavnikov gospodarskih in političnih organizacij.

Veliko interesantnega so slišali o perspektivah kmetijstva, kovinske in lesne industrije v naši občini. Štirinajst dni je minilo hitro in plodno. Šest najboljših mladincev je bilo za trud in delo nagrajenih.

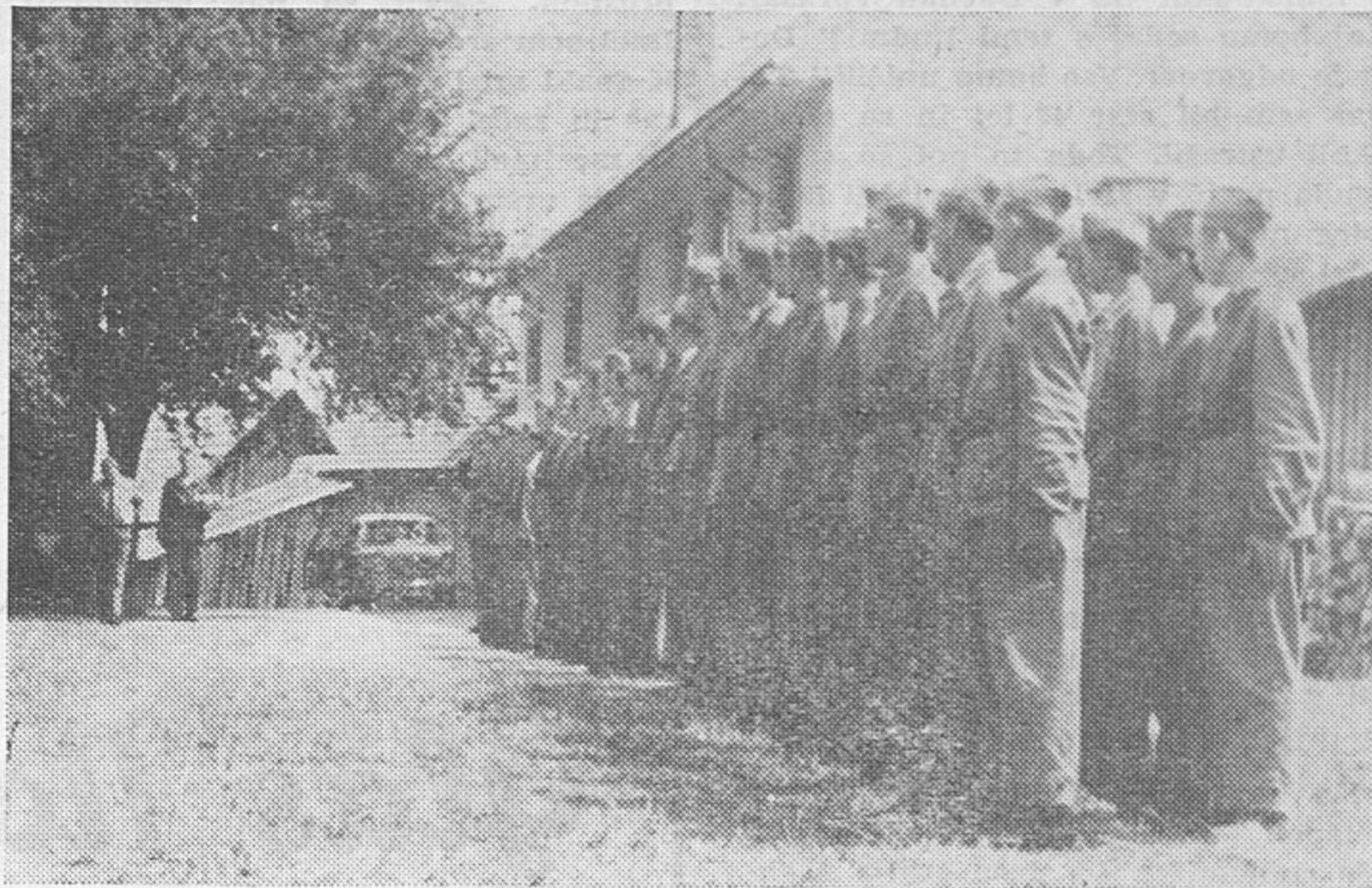
Zastava se je drugič dvigala. Pozdrav je vršil drugi letnik mladinskega odreda.

Njihov korak v stroju je bil ostrejši, naloge zahtevnejše in izvrševanje preudarnejše. Po temeljitem uvežbavanju v napadu, obrambi, partizanskem načinu vojskovanja je dobil mladinski odred važen »zadatak«, napraviti marš v cilju uničenja sovražnika.

Marš je bil skrbno pripravljen. Saj »zadatak« ni bil lahek, sko-

vanje plastičnih izdelkov. Tu so predstavnice kolektiva obrata Plastike podelile mladincem simbolična darila.

Razpoloženje je bilo kljub utrujenosti nepopisno. Preko partizanskih vasi po Loški dolini je odred prišel v Vrhniko, kjer se je utaboril.

Posnetek iz življenja obveznikov predvojaške vzgoje v Ravnah na Blokah

raj ves čas marša so vršili napade, zasede, prepade in slično.

Odred je krenil zjutraj iz logorja v Ravnah preko Topola, Hudega vrha proti Studenem. Bližali so se Glini, nenadoma je v bližini nastalo streljanje. Izvidnica je odkrila sovražnikovo zasedo. Vnela se je borba. Po zaslugi izvidnice so se mladinci še pravočasno razvili v »borbeni poredak«.

Marš se je nadaljeval proti Bloški polici na Križno goro in dalje v Loško dolino. Tudi pred vasico Sv. Ana so se vodile »hude borbe«.

Nekoliko utrujen odred je prišel v Loško dolino. Po kosilu so si mladinci ogledali »Kovinoplastiko«. V obratu Plastike je vladalo veliko zanimanje za izdelo-

vanje plastičnih izdelkov. Tu so predstavnice kolektiva obrata Plastike podelile mladincem simbolična darila.

Razpoloženje je bilo kljub utrujenosti nepopisno. Preko partizanskih vasi po Loški dolini je odred prišel v Vrhniko, kjer se je utaboril.

pripekalo, pot pa se je dvigala vedno bolj strmo. Grla so bila suha, bluza premočena od potu, noge čedalje težje. »Ali bom vzdržal do cilja«, šumi večini po glavi. Na vrhu pripoveduje komandir — borec iz NOV o narpornih partizanskih marših. To pripovedovanje je vtilo mladincem novih moči. Iz gozda se je prikazala težko pričakovana vasica Matevljek. »A ste partizani?«, je vprašala mamca iz prve hiše ter je veselo stregla žejnim fantom, kot nekoč v NOB. Ko so fantje posedli položaje v cilju, da branijo naselje pred napadalcem, jim mamca želi, da bi zmagali. Njena želja se je uresničila.

Slovo od Matevljeka, kratek počitek v Retjah in hajdi naprej proti Ravnam. S kratkim nočnim bojem za vas Ravne se je končal zelo zanimiv in z uspehom prežet marš mladinskega odreda po partizanskih krajih naše občine.

Tudi za II. letnik je občinski komite organiziral vrsto zanimivih predavanj, na katerih so mladinci aktivno sodelovali. Celotno bivanje je bilo prežeto z vzgojo mladega rodu v duhu naše revolucionarne preteklosti. Prišel je dan, ko se je bilo treba ločiti; težko jim je bilo, saj so se tovariško navezali eden na drugega. Odšli so z željo, da bi se prihodnje leto srečali na odsluženju vojaškega roka ter prispevali kar največ za uspeh v čuvanju socialistične domovine in krepitvi naše obrambne moči.

Tišler Jože

Ob preranem grobu Mačkovega Petra

Spoznala sem ga pred nekaj leti, ko je prišel na Bled kot sirota brez staršev. Ze prvi šolski dan je vzbudil mojo pozornost, saj sem iz njegovih ust zaslišala domače narečje, uho božajoči pozdrav drage Notranjske. Kmalu sem tudi opazila, da Petra muči silno domotožje. Ko smo pri pouku govorili o Cerkniskem jezeru, so se mu oči kar zasvetile, hitel je govoriti o njem, čeprav je bil sicer redkobeseden. Pred menoj je zelo rad poudarjal, da je doma iz Cerknice, da pozna moje znanke, pa tudi notranjske vrhove, doline in planote.

Najbolj pa sem ga vzljubila lansko poletje, ko smo taborili v Rakovem Škocjanu. Tudi Peter je bil član blejskega planinskega društva, ki je to letovanje organiziralo. Nekaj dni je pomagal urejati tabor, si ogledoval okoličino in pripovedoval o tem drugim. Potem pa je vsako jutro že navsezgodaj pokukal v moj šotor in vprašal, če je treba kaj prinesiti iz Cerknice. Bal se je, da bom poslala koga drugega. Ko se je vrnil s polnim nabrtnikom, je navdušeno pripovedoval novice, ki jih je spotoma nabral.

Nekega večera so mi prišli njegovi stanovalci povedati, da je Petrovo ležišče prazno in da je že popoldne odšel v Cerknico. Jezila sem se, toda v šotoru sem še brala pri prižgani petrolejki, ko je nekaj popraskalo po šotorskem platnu. »Tovarišica, ribe sem vam prinesel z našega vrta,« je dejal navihani Peter in pomolil skozi odprto litrsko kanglico. Povabila sem ga v šotor, ga okregala zaradi nediscipliniranosti, nato pa sva se še dolgo pogovarjala. Povedal mi je, da je bil pri

Jerinovi, Logarjevih in pri drugih sosedih, da je doma zlagal deske, nazadnje pa mi je zaupal, da bi rad enkrat spal v domači hiši. Obljubila sem mu, da bo zadnjo noč lahko ostal v Cerknici. »Le jejte, tovarišica, saj je grozdičje že sladko,« mi je prigovarjal, ko je videl, da le počasi zobljem še skoraj zelene jagode.

Kadar nas je obiskal kdo z Bleda, mu je bil Peter za vodiča in vnetega opisovalca lepot. Nekega tovariša, ki je že dolgo turistični delavec na Bledu, je navdušila okolica Cerknice, posebno pa je bil presenečen nad vljudnostjo in skromnostjo prebivalcev. To nam je pripovedoval zvečer ob tabornem ognju. Takrat sem začutila na sebi Petrov pogled. Srečala sva se z očmi, približal se mi je, stisnila sem njegovo ramo in s tem povedala: »Da, Peter, tudi jaz sem ponosna na najlne rojake.«

Zadnje dni našega letovanja je ostal kar v Cerknici, da se je poslovil od vseh znancev. V jeseni se je spet vrnil na Notranjsko, da je obiskoval šolo v Starem trgu. Nisem ga več videla, zato me je tem bolj prizadela vest o njegovi smrti v Blejskem jezeru.

Petrov zadnji dom bo vendarle njegova ljubljena Cerknica. Blejski planinci bodo verjetno še kdaj taborili v tem prelepem kraju, vsekakor pa bo kdo od njih obiskal Petrov grob. Vsi pa se bodo vedno radi spominjali mladega Cerkničana, ki je tako vroce ljubil svoj domači kraj.

Naj mu bo lahka, s krvjo prepojena notranjska zemlja!

Marija Stare-Zupancić

Letovanje ferijalcev v Zadru

Ena izmed nalog Počitniške zveze je tudi letovanje. Kakor vsako leto je tudi letos nudila PZ letovanje svojim članom v Zadru. Izvršni odbor PZ okraja Ljubljana je uredil svoj tabor v borovem gozdičku 3 km od Zadra. V taboru je letovalo vsako izmenno po 300 ferijalcev iz vse države. Med njimi so bili tudi ferijalci iz občine Cerknica. V drugi izmeni je letovalo 40 počitničarjev iz osemletke Cerknica po 6 dni. V III. izmeni je letovalo 8 mladincev iz počitniške družine »Snežnik« Kovinoplastike in Gabra Stari trg. V IV. izmeni pa 2 člana. Skupno torej 50 ferijalcev, kar je za IOPZ občine Cerknica lep uspeh. Od 200 članov, kolikor jih je v PZ občine Cerknica, je letovalo 25 % vseh članov. Ferijalci so po vrnitvi domov izjavili, da je bilo lepo in prijetno. Sonca, toplega morja in hrane ni primanjkovalo. Skupno življenje mladincev in vseh republik jim je prijalo, ker so se med seboj spoznali, izmenjali misli, posvetovali in zvečer skupno krenili na ples. Mislim, da ravno

letovanje, ki ga organizira PZ, ugaja mladini in je najbolj ekonomsko, ker stane penziona le 520 din na dan. Torej za 5200 dinarjev lepo letuješ 10 dni. Upamo, da teh 50 članov, ki so letovali letos, ne bo osamljeno, da bo drugo leto letovalo 100 ali pa več članov. Naša naloga je, da mlademu človeku — mladincu — damo možnost za ugodno in ceneno letovanje. Hočemo razživeti mladinski turizem v vsaki kraj, pa naj bo to še tako oddaljen od občine. Menimo, da ravno mladi proizvajalec potrebuje vsako leto 10 dni aktivnega oddiha. Ne samo oddih na morju, ampak tudi tedenski izleti med letom v naravo, prispeva nekaj odstotkov k dvigu produktivnosti dela, ker pride mladinec vesel in spočit na svoje delovno mesto. Kolikor je družin PZ v občini, delajo, organizirajo izlete in podobno, tako da se vidi viden napredek PZ v naši občini.

Zato mladinci, Počitniška zveza vas potrebuje, kakor tudi vi njo.

Franc Turšič

Spomini Rakovčana Ludvika Demšarja

Čakal sem, kdaj me bodo vrgli v peč!

Potem, ko je nemška vojska v aprilski vojni strla jugoslovansko kraljevo vojsko in zasedla Slovenijo, so takoj za njo prišli nacisti in prevzeli oblast. Pokazali so takoj, da vidijo prvenstvene naloge v ponemčenju zasedenega ozemlja. Ponemčenje je bilo ukazano naravnost na najvišjem mestu, odredil ga je Hitler sam. Določil je, da se Slovenija priključi k Nemčiji in dejal: »NAPRAVITE MI TO DEŽELO NEMŠKO!«

S tem ciljem so nacisti hoteli uničiti slovenski življenjski prostor. Pomagali so si na najrazličnejše načine. Narod so začeli izseljevati, največ v bratsko republiko Srbijo. Veliko ljudi so odpeljali v znana koncentracijska taborišča povsod po Evropi.

Nič koliko je bilo že najrazličnejših procesov proti vojnim zločincem, sedaj v mirnem času. Nedavno se je končal proces v Frankfurtu proti 20 bivšim esesovcem koncentracijskega taborišča v Auschwitzu. V Limburgu se je zagovarjal zločinec Hefelmann. Še dobro je vsem v spominu Eichman. Znova in znova prihajajo na dan novi dokazi proti bivšim esesovcem, ki so nečloveško in na skrajno gnusen način ravnali z ljudmi. Živ dokaz za to so tudi naši ljudje. Vsak izmed še živih bi lahko pripovedoval in pripovedoval ali napisal knjigo. Mladi ljudje, ki se seznanjamo s temi dogodki preko najrazličnejše literature, gotovo ne moremo v popolnosti razumeti, koliko so pretrpeli ljudje. Težko je vse povedati in tudi napisati.

Na Notranjskem živi se danes na Rakeku 66-letni LUDVIK DEMŠAR. Bil je med tistimi, ki so okusili koncentracijska taborišča. Dodobra je spoznal Dachau, Alach in druga taborišča po Nemčiji in Franciji. Ludvik ni bil najprej med navadnimi »logorašči«, kasneje pa je moral, da si je ohranil življenje, metati trupla z značilnimi kleščami v peč dachauskega krematorija. Skoraj ni muzeja na Slovenskem, ki ne bi hranil značilne fotografije, na kateri je Ludvik Demšar pred pečmi v dachauskem krematoriju.

OBDOBJE NA OSEM LET ZAPORA

Ludvik Demšar je bil organizator vstaje na Rakeku. Okoli sebe je zbiral mlade fante, da bi se uprli okupatorju. Toda zlobni jeziki so mu to preprečili. Nekdo ga je izdal in moral je v Ljubljano pred vojaško sodišče. Na insceniranem procesu je bil obsojen na osem let zapora. Na Rakeku je bil zaprt 21 dni, nato so ga odpeljali v zapore v Trst, Koper, Benetke, Ferrare, Ancene, Pescara, Solmono in nazadnje v zapore Badia di Solmona. Ludvika so zaprli sredi februarja 1943. leta. Ko je Italija septembra 1943. leta razpadla, so kaznjenci to izkoristili. Organizirali so upor. Med organizatorji je bil tudi Ludvik. Niso uspeli. Strojnice in ročne bombe italijanskih stražarjev so bile močnejše. Padlo je sedem fantov. Oblast nad kaznjenci so prevzeli Nemci. V začetku oktobra so iz zaporov Solmoni prepeljali vse preko Brennerja v Dachau, kamor so prišli 13. oktobra. Bili so brez hrane, brez najmanjšega koščka kruha, bos in na pol goli. Zima je bila pred vratmi. Na železniški postaji so jih vse postavili v vrsto in prešteli. Ludvik je znal tudi dobro nemško, zato ga je

jezik večkrat rešil. Takole mi je pripovedoval, kako so jih sprejeli:

»Stal sem v neposredni bližini, ko je komandant SS v Dachau vprašal: »Kaj bomo sedaj s temi ljudmi?« Dobil je odgovor: »Vse bomo uničili!« Takrat sem bil star 47 let in se nisem nikoli ustrašil. Toda to pot so se mi menda prvič v življenju naježili lasje. Poleg mene je stal mlad Dalmatinec. Videl me je, kako sem prebledel. Kaj mi je, me je vprašal? Seveda mu tega nisem povedal.«

OB POTI V KONCENTRACIJSKO TAVORIŠČE

Z železniške postaje so vse kaznjence odpeljali v taborišče. Ludvik je ob poti v koncentracijsko taborišče doživel prijetno presenečenje.

»Ko so nas med potjo nečloveško pretepal, sem ob cesti zagledal tri naše spomenike, in sicer kralja Aleksandra z Rakeka in iz Ljubljane ter kralja Petra prav tako iz Ljubljane.«

Sprejem v taborišču je bil tega dne kot vsak drugi, ko so pripeljali nove žrtve nacizma. Nad vhodom je bil napis v nemščini. »Kape dol!« Malokdo je to razumel. Ludvik je brž snel pomečkan klobuk, toda drugi tega niso storili. Klofute in udarci so padali vseprek. Tepli so jih z gumijevkami. Na koncu niso nikomur prizanesli. Pobesneli so kot psi.

»Predati smo morali vso obleko in razmestili so nas v 25. blok. Vseskozi so nas imeli za italijanske izdajalce. Zaničevani smo bili do skrajnosti. Mučili so nas na najrazličnejše načine. Ljudje so od lakote umirali, saj nismo imeli kaj jesti. Kar je kdo našel za pod zob, to je imel. Nekaj časa smo bili v taborišču, potem je kmalu prišla odločitev, da gre okoli 1300 logorašev na gradnjo predora v Francijo. Bil sem med njimi.«

»13 DNI SEM LEZAL V SNEGU«

Pri gradnji tunela v Franciji je bilo tako strašno, da so si ljudje rezali vratove. Kdor je le malo obstal pri delu, da bi se za trenutno odpočil, se mu je že približal gladko obrit in lepo oblečen esesovec in ga začel pretepati. Hrane sploh ni bilo dovolj, človeške moči so bile na koncu. Le volja do življenja je nekatere držala pokonci. Toda ne vse, veliko jih je omagalo. Ludvik Demšar je dobil vodenico. Nihče se ni brigal zanj.

»Trinajst dni sem ležal na snegu, da mi je bolezen prešla. Potem sem moral spet nazaj na delo v predor. Ko smo nekaj časa delali, smo slišali streljanje zavezniških topov. To nam je dajalo poguma. Kmalu bomo rešeni in vsega bo konec. Toda zmotili smo se.«

Neko noč so jih ob eni uri ponoči nagnali iz barak in pred zavezniški odpeljali v mesto ob nemško-francoski meji, kjer so jih naložili na vlak in spravili nazaj v taborišče, v Dachau. Na poti so jih večkrat bombardirali. Mnogi so pri tem izgubili življenje. Morda je bilo to bolje, saj ti, ki so ostali živi, sploh niso vedeli, kaj jih še čaka.

SREČANJE S SLOVENSKIM

DUHOVNIKOM

»Ko smo prišli spet v taborišče, se je ponovil isti postopek kot takrat, ko so nas prvič pripeljali. Razlika je bila v tem, da smo se morali sleči kar na prostem. Začeli so nas popisovati. Imel sem srečo, da sem znal nemško. K vsaki mizi se je vsedel »star« logoraš in začel popisovati. Vse do tedaj so me imeli za Italijana. Ko sem prišel na vrsto, sem s pogumom postavil pogoj, da morajo zapisati samo resnične podatke. Logoraš, ki je opravljal ta posel, je »tolkel« nekako sumljivo nemščino, tako kot jaz. Zato sem ga vprašal, od kod je. Brž mi je po slovensko povedal, da je duhovnik iz Celja. To je bilo toliko laže za mene, saj sem se šele tako uveljavil kot Slove-

nec. V sosednjem 26. bloku so bili sami duhovniki. Ker so bili to najbolj inteligentni ljudje, so jih porabili za »boljša« dela in podobno.«

Ko je Ludvik prvič prišel v koncentracijsko taborišče, je dobil številko 56466 in sedaj, ko je prišel drugič, se je to število povzpelo že na 102262.

Tri dni so ležali v baraki izmučeni in brez hrane. Čakali so na svojo usodo. Nihče se jih ni spomnil. Niti ven niso smeli, da bi si poiskali kaj hrane, vsaj navadne krompirjeve olupke. Če je komu to uspelo, je končal v krematoriju.

»Potem sem odšel za mesec dni v taborišče v Alach, okoli 7 kilometrov oddaljeno od Dachaua. Tu smo bili verjetno samo začasno, da so naredili prostor za nas, kajti bili smo potrebni za najrazličnejša umazana dela. V Alachu sem se tudi prvič srečal s svojim bratom Augustom. Ko so nas prepeljali spet nazaj v Dachau, sem dve noči delal v tovarni konzerv »Divji konj«. Očistil sem nekaj tisoč gosi in rac. Tudi tu je dela zmanjkalo in samo čakal sem, kdaj bom prišel na vrsto, da me bodo vrgli v peč...«

Milan Zivkovič

Glas Notranjske V VSAKO HIŠO!

Potrebne so boljše, zanimivejše oblike dela

Foto klub v Starem trgu pri Ložu šteje 40 članov, v glavnem podpornih članov, ki pačujejo letno članarino. Od tega števila so le trije člani aktivni, ki se bavijo s slikanjem in razvijanjem fotografij, ostali pa v glavnem slikajo in razvijajo fotografije le za osebno razvedrilo. Namen foto kluba je prav gotovo nuditi članom, zlasti pa mladini, kar največ udeleževanja v tej panogi z različnimi oblikami dela, katere naj bi privabljale kar največ mladine. Vendar na tem področju v preteklem letu niso dosegli zaželenih uspehov. Organizirana sta sicer bila dva tečaja za odrasle in mladino, vendar se je slednji izjalovil, ker niso našli skupnega sodelovanja z Osemletko Stari trg. V bodoče bo potrebno več povezave, zlasti s šolo in turističnim društvom ter organizacija tečajev v takih oblikah, ki bodo privabljale mladino. Vsekakor bi bilo potrebno pri foto tečajih več praktičnega dela, slikanja v naravi, združenega z raznimi krajevnimi izletmi, istočasno pa bi lahko razpisali nagradno tekmovanje med tečajniki za najboljši posnetek. Poleg tega bi lahko najboljši nagrajeni po-

snetek izobesili v izložbeno okno, katerega bi bilo potrebno urediti in najti primeren prostor, ali pa razstavili na razstavi, ki naj bi jo organizirali n. pr. ob Dnevu mladosti.

Foto klub Stari trg razpolaga z okrog 200 barvnimi diapozitivi, predvsem s posnetki Loške doline. Vendar bi bilo potrebno diapozitive zbrati, posneti še ostale znamenitosti in razne dogodke ter prirediti po vaseh predavanja o lepota Loške doline, saj se marsikateri prebivalec ne zaveda, da tudi Loška dolina spada med najlepše naše doline.

Člani foto kluba bi lahko slikali tudi vse važnejše prireditve in dogodke v Loški dolini; na ta način bi si ustvarili dragocen arhiv.

Skratka, boljše in zanimivejše oblike dela in tesnejše sodelovanje bi prav gotovo privabljale mladino, saj po opremi spada foto klub Stari trg med ene najbolj opremljene foto klube v okraju.

Prepričani smo, da ne bi bilo vprašanja pomanjkanja finančnih sredstev, če bi se dejavnost foto kluba odvijala v omenjeni smeri.

S. B.

Začetek del na Rakitni

Prve dni julija so začeli na Rakitni z deli pri izgradnji umetnega jezera, novega bifeja, hotela ter vlečnice na Novaško goro. Seveda bodo dela stekla najprej pri gradnji umetnega jezera, ki ga bodo kot vse kaže usposobili že letošnje poletje. Zavod za pospeševanje gostinstva in turizma, kot nam je dejal v razgovoru direktor Andrej Zorman, ima za zdaj na voljo okrog 60

milijonov sredstev, čeprav so investicijska sredstva za gradnjo vseh objektov seveda znatno višja.

Kot pričakujejo bodo do septembra zgradili umetno jezero, ob istem času pa tudi bife in sanitarije, medtem ko bosta hotel in vlečnica na Novaško goro bržčas nared do začetka zimske sezone, verjetno do januarja prihodnjega leta.

Kamen spotike

Zadnjič sem bral »majhne so te stvari« in vidim, da so omenjene tudi ceste. Naše ceste imajo luknje, a luknje... te pa res niso majhne!

Naše luknje lahko štejemo k velikim stvarim.

Sicer nimamo nobenih statističnih podatkov o naraščanju lukenj, pa tudi nobene analize za 7-letni perspektivni plan naraščanja lukenj nisem zasledil. Zato pa imam nekaj zbranih podatkov, iz katerih se da videti sedanje stanje lukenj.

— Eden mojih prijateljev mi je potožil, da ni rešil nagradne križanke zategadelj, ker ni vedel, kako se drugače reče »delavec na cesti«. Predlagal sem mu, da naj pri Podskrajniku počaka nekaj dni, pa bo morda kakšen tak prišel. Pa nič...!

— Sosed je bral o predoru med Italijo in Švico in ugotovil, da to ni nič v primeri z Marofom, kjer imamo vse možnosti, da se povežemo z Vancouverjem na drugi strani zemeljske oble.

Se nekaj zanimivih predlogov, ki sem jih mimogrede slišal. Po teh luknjah bi naredili ribogojnico, pravi eden. (Za postrv ne bodo ustrezale, ker le-ta ne ljubi globin, op. avtorja.)

Morda je dobra in atraktivna rešitev, da bi vzdolž naših cest od Planine do Prezida postavili viseči most in bi tako lahko videli vso panoramo naših lukenj — iz ptičje perspektive.

Predlagam, da se naredi analiza in nakažejo smernice. Opozarjamo na to, da so ravno take luknje, kot so v Podskrajniku in Marofu ter drugod, eden faktorjev, kjer naša slovenščina bogati svoj besedni zaklad z najrazličnejšimi besedami, katerih zaenkrat ni najti v našem pravopisu.

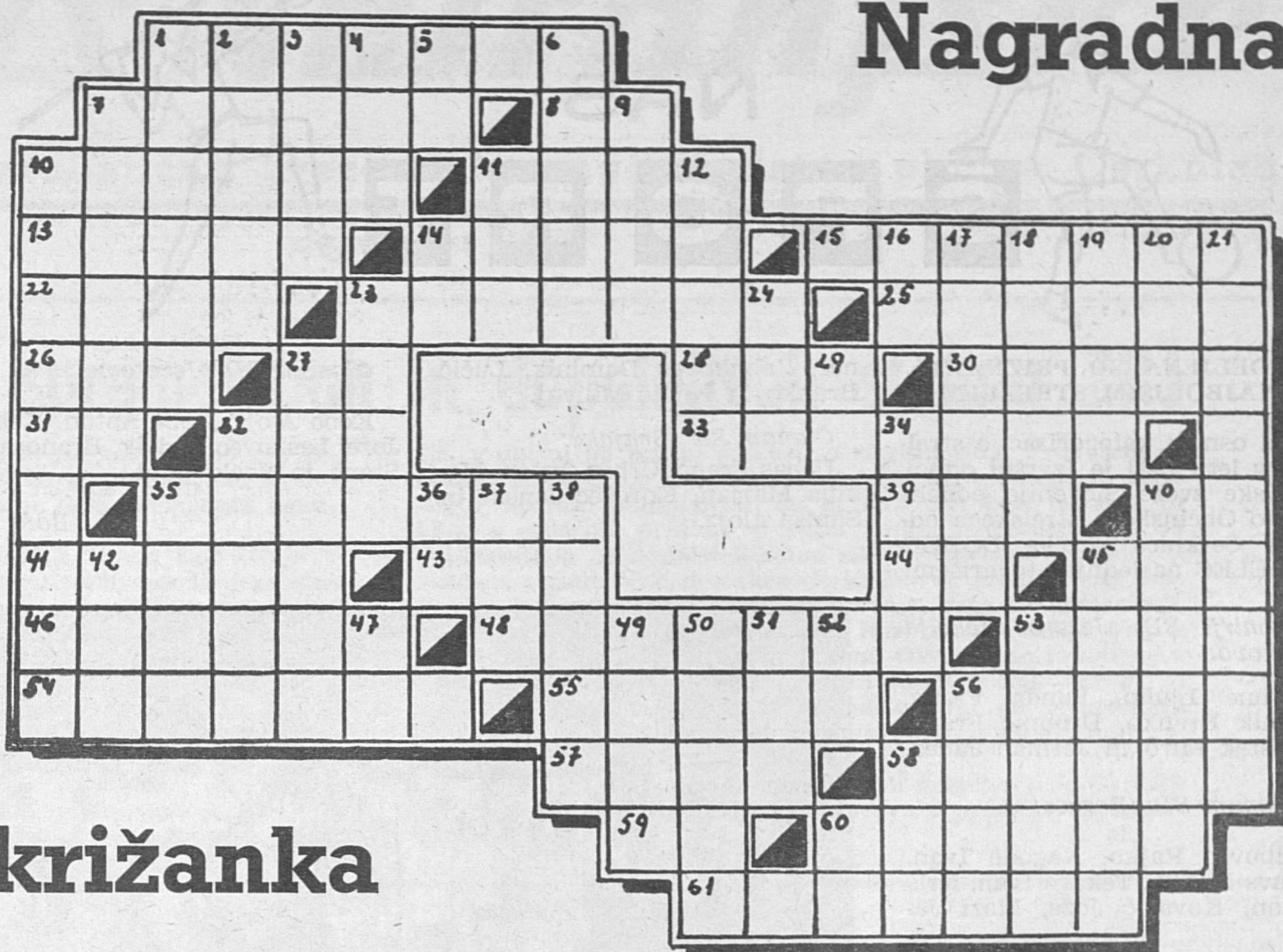
RESEN ZAČETEK

Za GG Postojna je pričelo SGP »GRADIŠČE« iz Cerknice graditi upravno-stanovanjski objekt v Cerknici, na mestu, kjer je nekoč stal objekt za preskrbo mesa. Pri zemeljskih delih je izvajalec poskrbel za potrebno mehanizacijo, kar bo omogočilo hitrejši izkop gradbene jame in istočasno pocenitev del.

Na sliki: buldožer, nakladač in kamion omogočajo hitro izvajanje del, ki bodo veljala ob dograditvi okoli 60 milijonov. Rok dograditve je določen na sredino prihodnjega leta. Glede na resen pričetek del lahko upamo, da bo rok dograditve tudi izpolnjen.

Tekst in foto: URBAS

Nagradna

križanka

Med velikim številom pravih rešitev je žreb naklonil nagrade naslednjim reševalcem:

1. nagrado 2000 din dobi Irena Znidaršič, Cerknica, Kamna Gorica 35;
2. nagrado 1000 din dobi Franc Ravšelj, Montaža I, Kovinoplastika Lož;
3. nagrado 500 din dobi Poldka Kuk, Kočevje.

Tokrat zopet objavljamo nagradno križanko z nagradami kot doslej. Rešitve pošljite do 15. septembra na naslov Glas Notranjske, Cerknica.

VODORAVNO:

1. potaknjena trta, rozga; 7. soparen; 8. tuja kratica za »rokopis«; 10.

alpska dolina ob Soči; 11. orodje za oblikovanje in brušenje kovinskih predmetov; 13. kraj na Škotskem — ob reki Forth; 14. teniški lopar; 15. ruski znanstvenik, ki je prvi izdelal zemljevid Meseca v izmeri 1:1.500.000; 22. jezero v sev. Kanadi, v katerega se izteka reka Horn (fonetično); 23. anali; 25. drva za kurjavo; 26. srbsko moško ime; 27. avtomobilska kratica za Reko; 28. vzročni veznik; 30. nabiralec užitnih gozdnih sadežev; 31. Radij; 32. črna ptica pevka; 33. ponavljanje iste besede v slovstvu; 35. staro mesto na Goriškem; 39. žensko ime; 40. »Planinski vestnik«; 41. otroško vozilo na dveh kolesih; 43. žuželka s pekočim pikom; 41. avtomobilska kratica za Valjevo; 45. predujem, predplačilo; 46. ime dveh stranic pri trikotniku; 48. najmlajši od treh grških tragedov (Ifigenija na Tavridi); 53. levi pritok Dnjepra; 54. ime za celotni gorski masiv v Italiji; 55. odprta sobna peč; 56. prestolnica Beloruske SSSR; 57. trščica; 58. žensko ime; 59. kratica za »Slovan«; 60. zvezna republika v južnem delu Severne Amerike; 61. žensko ime.

NAVPIČNO:

1. Verdijeva opera; 2. občutek pomembnosti zaradi doseženega uspeha,

slavne tradicije in drugo; 3. silovita jeza; 4. grški otok v Cikladih; 5. znak kemičnega elementa z atomsko težo 26,98; 6. normanski vojskovodja iz XI. stoletja, ki je pod Petrom Krešimirom pustošil jadransko obalo; 7. samica velike planinske ujede; 9. brez vida; 10. zimzeleni okrasni grm; 11. števnik; 12. grška pokrajina, kjer leži glavno mesto države; 14. kartaški izrek; 16. »Avtonomna pokrajina«; 17. glavno mesto južnoameriške države; 18. kraj v Andaluziji (Spanija); 19. kokoš, putka; 20. osebni zaimek; 21. del električne napeljave, ki služi za zaščito pred kratkim stikom; 23. maroga, pega; 24. sanje; 27. samodejni aparat; 29. egiptovski bog; 32. zemeljski del nekaterih rastlin; 34. zemlja v posesti nekdanjih graščakov; 35. spleti las; 36. grška črka; 37. zaliv, ki se zajeda v sredino otoka Honshu (Japonska); 38. prispevki družbi od imovine ali od dohodka, doseženega s poklicno dejavnostjo; 40. pekovski izdelek; 42. nenadna smrt; 45. zdravilna rastlina; 47. nemški predlog; 49. pretep; 50. nazivi; 51. gostija, svatovanje; 52. veznik; 53. plesen na trti; 56. nadležne žuželke, ki se najraje nahajajo v hlevih in kuhinjah; 58. staroslavni cerkveni glas; 60. začetnici popularne ameriške filmske igralka (»Bagdaski tatič«).

USD

Menim, da nismo kaj pozabili...

NAŠ

ŠPORT

PODELJENA SO PRIZNANJA NAJBOLJŠIM STRELCEM

Na osnovi kategorizacije strelcev v letu 1963 je Izvršni odbor strelske zveze Slovenije podelil preko Občinskega strelskega odbora Cerknica značke DOBER STRELEC naslednjim tovarišem:

Pionirji SD »Jezero« sekcija Grahovo:

Prhne Ljubo, Funda Franc, Gornik Branko, Drobnič Franc, Kunstek Miro in Jerman Janez.

Članom SD »Borac«:

Lipovec Rajko, Nagode Ivan, Petavs Slavko, Tekavc Ivan, Kriš Anton, Kovačič Jože, Mazi Ja-

TROJČKI V MARTINJAKU

Dan 24. julija 1964 je bil za Mlakarjeve po domače »Šemacove« zelo nenavaden, ko jih je krava Sivka presenetila kar s tremi predstavniki svojega rodu.

Kot sem izvedel, je to drugi tovrsten slučaj v naši občini. (Prvi je bil baje na Blokah.)

Telički dobro napredujejo.

Bošt

nez, Zabukovec Dominik, Lučič Branko in Pejčič Milivoj.

Članom SD »Srnjak«:

Urbas Franc, Urbas Anton, Mekina Marjan, Korošec Janez in Samsa Alojz.

Članom SD »Jezero«:

Kebe Alojz, Kebe Anton, Kebe Jože, Leskovec Ludvik, Branoselj Stane in Švelc Gvido.

Bošt

Miadi nogometaši Rakeka so se zbrali ob Dušanu Arku v novi telovadnici. Skušajo se čim bolj izuriti ob igri z žogo za nadaljnja tekmovanja

SREČNO VOŽNJO!

Iz Cerknice trenutno odpelje v razne smeri dnevno 29 avtobusov, last AVTOPROMETA Gorica in SAP Ljubljana. Direktno smo povezani z avtobusnimi linijami s Piranom, Prezidom, Ljubljano in

domala z vsemi naselji v občini. Če k temu prištejemo še delavske avtobuse, ki vozijo za BREST in Kovinoplastiko, lahko trdimo, da imamo dostojno razvejano avtobusno omrežje. Tudi na gornji fotografiji vidimo trenutek, ko je sprevodnik zaklical »Gremo«. Njemu in vsem ostalim, ki vozijo pri nas, želimo pri odhodu tisto, kar smo zapisali v naslovu.

Tekst in foto: URBAS

Nad 50 šoferjev - amaterjev v Loški dolini

Vsak dan je več novih lastnikov motornih vozil. Motorizacija narašča z dneva v dan. Seveda vzporedno s tem narašča tudi število šoferjev. Tega se dobro zaveda AMD Cerknica. Vsak kandidat, ki hoče opraviti šoferski izpit, mora prej napraviti tečaj, kajti brez tega sploh ne more opravljati šoferskega izpita. Letos je AMD Cerknica organiziralo v Starem trgu že drugič tak tečaj. Tečaj ali šola po pravilih traja 40 dni. Prvi tečaj se je začel v marcu. Na majski izlet pa so se lastniki motornih vozil odpeljali brez skrbi, saj so imeli šoferski izpit že v žepu. Ta tečaj je bil po uspehu več kakor soliden, saj je prvič opravilo izpite 90 % kandidatov.

Tudi v drugem tečaju, kateri se je pričel avgusta meseca, so se kandidati resno oprijeli dela, saj hodijo na predavanja 4-krat tedensko po 3 ure. Pa kaj se ne bi trudili, saj se zavedajo, da so divje vožnje neprijetne, ko voziš v strahu in pričakovanju, kdaj se bo prikazal organ varnosti. Po končanem tečaju bo v Loški dolini letos več kakor 50 novih šoferjev — amaterjev.

Toda kljub dobri volji kandidatov in predavateljev pa pride včasih do neljubega čakanja na praktično vožnjo, ker so avtomobili že prilično izrabljeni in tako večkrat med vožnjo odpovejo poslušnost. To se je zlasti pokazalo na tečaju v Cerknici, ko je zaradi tega in drugih neveselosti trajal tečaj dalj časa, kot je bilo prvotno dogovorjeno.

Cimprič Tine

Majhne so te stvari...

SNAGA NAD VSE. Sliši se, da v gostilni v »Žajfenci« v Cerknici potem, ko poribajo lokal, ne pustijo gostom takoj vstopiti.

KO BI VSI FANTJE SVETA... Odborniki v vaseh Podsljivnica, Bezuljak, Cajnarje, Žerovnica, Bločice, Iga vas in Velike Bloke so očitno že pozabili, da so bili nekoč izvoljeni. Občinski skupščini niso dostavili niti zapisnikov z zborov volivcev v njihovih krajih. V Grahovem pa se sprašujejo, čemu so izvolili nekatere člane v svet krajevne skupnosti, ko ne vedo niti kaj bi delali.

PO NEDAVNIH PODRAŽITVAH. Če bi Prešeren živel dandanašnji, bi njegov Črtomir najbrž rekel večer pred napadom svojim vojakom: »Le draga vam jedila hranim, bratje...«

SLADKOSTI TURIZMA. Nekateri prvi kopalci v novem jezeru pri Volčjem na Bloški planoti so se kar na bližnjih njivah oskrbeli z dobrim bloškim krompirjem. Kmetje so navdušeni.

LE RASTI, RASTI TRAVICA... Unčani so lani lepo uredili prostor pred spomenikom. Navozili so celo zemljo in zasejali travo. No, kar se trave tiče, je treba priznati, da zelo lepo uspeva in da v tistih gredicah sploh samo trava uspeva.

OBVESTILO. Ker je prejšnjo klubsko sobo na Rakeku nadomestila precej manjša sobica, obveščamo Ralkovčane, da zaradi pomanjkanja prostora lahko hodijo na televizijo in sestanke le podpovprečno hranjeni prebivalci.